

ZASADY UDZIELANIA DOFINANSOWANIA
w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze

NFOŚiGW

Spis treści

1.	Wprowadzenie i informacje ogólne	4
2.	Wykaz skrótów, definicji oraz aktów prawnych	5
3.	Beneficjenci Programu	8
4.	Kwalifikowalność wydatków	9
4.1	Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany	12
5.	Intensywność wsparcia i finansowanie	14
5.1	Formy dofinansowania	14
5.2	Intensywność dofinansowania	15
5.3	Warunki dofinansowania	15
5.4	Warunki udzielania pożyczek	16
6.	Wnioskowanie i udzielanie dofinansowania	18
6.1	Obieg wniosku o dofinansowanie	18
6.2	Wypełnienie wniosku o dofinansowanie	20
6.3	Składanie wniosków o dofinansowanie	20
6.4	Wymagane załączniki do wniosku o dofinansowanie	21
6.5	Wstępna obsługa złożonych wniosków o dofinansowanie w systemach informatycznych wfośigw	21
6.6	Ocena wniosku o dofinansowanie wg kryteriów dostępu	22
6.6.1	Zasady oceny wg kryterium dostępu	22
6.7	Ocena wniosku o dofinansowanie wg kryteriów jakościowych dopuszczających	23
6.7.1	Zasady oceny wg kryteriów jakościowych dopuszczających	23
6.8	Wizytacja dopuszczająca	25
6.9	Przygotowanie listy projektów pozytywnie ocenionych	25
6.10	Decyzja organów wfośigw w sprawie przyznania dofinansowania	26
6.11	Dodatkowe warunki udzielenia dofinansowania	26
6.12	Wezwanie do podpisania umowy o dofinansowanie	26
6.12.1	Warunki udzielenia dotacji w Umowie dotacji	26
6.12.2	Warunki udzielenia pożyczki w Umowie pożyczki	27
6.13	Podpisanie umowy o dofinansowanie	28
7.	Rozliczenie umowy	29
7.1	Płatność częściowa	29
7.1.1	Obieg wniosku o płatność częściową	30
7.1.2	Wypełnienie i złożenie wniosku o płatność częściową	31
7.1.3	Protokoły odbiorów częściowych	31
7.1.4	Ocena wniosku o płatność częściową	31
7.1.5	Ocena pozytywna wniosku o płatność częściową	32

7.1.6	Wymagane uzupełnienie do wniosku o płatność częściową.....	32
7.1.7	Negatywna ocena wniosku o płatność częściową.....	32
7.2	Płatność końcowa.....	32
7.2.1	Obieg wniosku o płatność końcową.....	32
7.2.2	Wypełnienie i złożenie wniosku o płatność końcową.....	35
7.2.3	Ocena wniosku o płatność końcową na podstawie dokumentacji.....	35
7.2.4	Wymagane uzupełnienie do wniosku o płatność końcową.....	35
7.2.5	Wizytacja końcowa.....	36
7.2.6	Protokół końcowy.....	36
7.2.7	Rozliczenie częściowe wniosku o płatność końcową.....	37
7.2.8	Negatywna ocena wniosku o płatność końcową.....	37
7.2.9	Ocena pozytywna wniosku o płatność końcową.....	37
7.3	Działania po wypłacie płatności końcowej.....	37
8.	Kontakt.....	38
9.	Spis dokumentów obowiązujących.....	40

1. Wprowadzenie i informacje ogólne

Program priorytetowy Czyste powietrze, ma na celu poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych lub uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących z nowo budowanych jednorodzinnych budynków mieszkalnych.

Informacje ogólne:

- 1) Nabór wniosków odbywa się na podstawie ogłoszenia o naborze publikowanego na stronie właściwego wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz na stronie internetowej NFOŚiGW www.nfosigw.gov.pl
- 2) Szczegółowe zasady udzielania dofinansowania oraz szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć określa program priorytetowy.
- 3) Zasady rozpatrywania złożonego w ramach programu priorytetowego wniosku o dofinansowanie reguluje Regulamin naboru wniosków.
- 4) Beneficjentami Programu są osoby fizyczne posiadające prawo własności lub będące współwłaścicielami jednorodzinnego budynku mieszkalnego pod warunkiem wyrażenia zgody przez pozostałych współwłaścicieli tego budynku lub które uzyskały zgodę na rozpoczęcie budowy jednorodzinnego budynku mieszkalnego zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. *Dz.U. z 2018 r. poz.1202, z późn. zm.*) i budynek nie został jeszcze przekazany lub zgłoszony do użytkowania.
- 5) Dofinansowanie można uzyskać na przedsięwzięcie mające na celu poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie/uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery przez istniejące lub nowo budowane jednorodzinne budynki mieszkalne.
- 6) Warunkiem koniecznym dofinansowania jest wymiana źródeł ciepła starej generacji opalanych paliwem stałym na potrzeby c.o. lub c.w.u. i c.o. i/lub montaż w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych należących do osób fizycznych źródeł ciepła, które należą do kategorii wymienionych w pkt. 6.6).A.II. i 6.6).B.I. Programu priorytetowego Czyste powietrze:
  - a) kotłów na paliwa stałe
  - b) węzły ciepłownicze
  - c) systemy ogrzewania elektrycznego,
  - d) kotły olejowe,
  - e) kotły gazowe kondensacyjne,
  - f) pompy ciepła powietrzne,
  - g) pompy ciepła odbierające ciepło z gruntu lub wody.Jeżeli w budynku istnieje źródło ciepła spełniające warunki Programu priorytetowego Czyste powietrze (dalej Programu), wnioskodawca może ubiegać się o dofinansowanie innych elementów wskazanych odpowiednio w pkt. 4.2) **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.** - **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.** Zasady udzielania dofinansowania w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze.
- 7) W ramach Programu beneficjent może otrzymać dofinansowanie na realizację przedsięwzięcia w formie dotacji, dotacji oraz pożyczki lub wyłącznie pożyczki.
- 8) Wniosek o dofinansowanie należy wypełnić:
  - a) przy użyciu dedykowanej aplikacji internetowej dostępnej na stronie wfośigw lub
  - b) przy użyciu formularza wniosku (dostępnym w siedzibie wfośigw).

2. Wykaz skrótów, definicji oraz aktów prawnych

Wykaz skrótów użytych w dokumencie

NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
wfośigw	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OZE	odnawialne źródła energii
kWp	kilowatopik – maksymalna moc, jaką można uzyskać z zaplanowanej instalacji
WT 2021	warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - obowiązujące od 31.12.2020 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, z późn. zm.)
c.o.	centralne ogrzewanie
c.w.u.	ciepła woda użytkowa
WoD	Wniosek o dofinansowanie
ePUAP	Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
UPO	urzędowe poświadczenie odbioru w rozumieniu art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 570)
Program	Program priorytetowy Czyste powietrze

Wykaz i wyjaśnienie określeń użytych w dokumencie:

- 1) Aplikacja internetowa – narzędzie systemu informatycznego, służące wypełnieniu i złożeniu wniosku o dofinansowanie w systemie elektronicznym.
- 2) Beneficjent – osoba, która zawarła umowę o dofinansowanie przedsięwzięcia.
- 3) Budynek istniejący - należy rozumieć budynek oddany do użytkowania.
- 4) Budynek mieszkalny jednorodzinny - zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.1202, z późn. zm.) - budynek wolnostojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku.
- 5) Budynek nowo budowany - budynek, dla którego zostały uzyskane zgody na rozpoczęcie budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.1202, z późn. zm.) i który nie został zgłoszony do użytkowania do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie.
- 6) Dochód - stanowią, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób:
  - a) przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032, z późn. zm.), pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne,
  - b) dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,

- c) inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, wymienione w art. 3 pkt 1 lit c) ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 114, z późn. zm.).
- 7) Gospodarstwo domowe - zespół osób gospodarujących i zamieszkujących wspólnie z osobą ubiegającą się o dofinansowanie, do których oprócz osoby ubiegającej się o dofinansowanie zaliczają się:
- a) małżonek osoby ubiegającej się o dofinansowanie,
  - b) rodzice oraz dziadkowie osoby ubiegającej się o dofinansowanie oraz jego małżonka,
  - c) dzieci i wnuki osoby ubiegającej się o dofinansowanie, do ukończenia 25. roku życia,
  - d) dzieci i wnuki osoby ubiegającej się o dofinansowanie, które ukończyły 25. rok życia, legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162 i 972 oraz z 2017 r. poz. 1428),
  - e) osoby niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie gospodarujące z osobą ubiegającą się o dofinansowanie.

Za dziecko lub wnuka wchodzące w skład gospodarstwa domowego uznaje się również dziecko małżonka, dziecko przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie, lub dziecko znajdujące się pod opieką prawną.

- 8) Intensywność dofinansowania - intensywność dofinansowania w formie dotacji uzależniona od średniego miesięcznego dochodu na osobę w gospodarstwie domowym osoby wnioskującej o środki. Dochód wyliczany jest zgodnie z metodyką opisaną w instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie. Wysokość dofinansowania ustalana jest w zależności od zaszerogowania do poszczególnych „grup dochodowych”. Dochód wylicza się na etapie wniosku o dofinansowanie, zmiana kwoty miesięcznego dochodu w trakcie oceny wniosku lub w trakcie realizacji przedsięwzięcia, nie wpływa na zmianę intensywności dofinansowania.
- 9) Koszt całkowity - koszt całego przedsięwzięcia, tj. suma kosztów kwalifikowanych i niekwalifikowanych.
- 10) Koszt kwalifikowany – koszt przedsięwzięcia poniesiony w okresie zgodnym z zapisami Programu priorytetowego pkt 6 i zgodny z nim co do zakresu rzeczowego, ograniczony maksymalnymi kosztami jednostkowymi wskazanymi w pkt 9 Programu. Jeśli w budynku jest prowadzona działalność gospodarcza, wysokość kosztów kwalifikowanych jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej pod działalność gospodarczą.
- 11) Okres kwalifikowalności wydatków - od 01.01.2018 r. do 30.06.2029 r., z zastrzeżeniem, że przedsięwzięcie nie zostało zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie.
- 12) Maksymalna wartość kosztów kwalifikowanych, od których liczona jest wysokość dotacji – 53 tys. zł
- 13) Minimalna wartość kosztów kwalifikowanych – 7 tys. zł.
- 14) Miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym - jest to suma dochodów wszystkich osób w gospodarstwie domowym Wnioskodawcy za ostatni rok podatkowy poprzedzający złożenie wniosku, podzielona na 12 miesięcy oraz na liczbę osób w gospodarstwie domowym. Metodyka liczenia dochodu znajduje się w części C instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie.
- 15) Przedsięwzięcie – grupa zadań uwzględnionych przez Wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie na podstawie uproszczonej analizy energetycznej lub wynikająca z przeprowadzonego audytu energetycznego budynku, które będą realizowane lub zostały już

zrealizowane w okresie nie wcześniejszym niż 12 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.

- 16) Środki własne wnioskodawcy – kwota środków własnych, jakie wnioskodawca przeznaczy na współfinansowanie przedsięwzięcia.
- 17) Uproszczona analiza energetyczna – ocena stanu technicznego oraz wyliczenie kosztów modernizacji dla budynku mieszkalnego zgłaszanego do Programu priorytetowego Czyste powietrze, wykonana we wniosku o dofinansowanie w punkcie B2 wypełnianego poprzez aplikację internetową.
- 18) Audyt energetyczny – dokument w rozumieniu Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów.
- 19) Warunki dofinansowania – warunki udzielania dofinansowania określone w umowie dotacji lub umowie pożyczki.
- 20) Warunki ekoprojektu – wymagania wynikające z przepisów określonych w środkach wykonawczych do Dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 (ekoprojektu) w szczególności w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe.
- 21) Wniosek o dofinansowanie – formularz wniosku o dofinansowanie w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze wraz z załącznikami.
- 22) Wnioskodawca – osoba składająca wniosek o dofinansowanie.
- 23) Wnioskowane wsparcie – kwota wnioskowanej dotacji / pożyczki (kwoty nie mogą być wyższe niż maksymalna kwota wsparcia finansowego).
- 24) Kwalifikowany podpis elektroniczny - podpis elektroniczny spełniający warunki określone w ustawie o podpisie elektronicznym.
- 25) Profil zaufany ePUAP – profil zweryfikowany w ramach ePUAP (Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej), o którym mowa na stronie internetowej <https://obywatel.gov.pl/czym-jest-epuap>.
- 26) Rozpoczęcie przedsięwzięcia - rozumiane jest jako poniesienie pierwszego kosztu kwalifikowanego związanego z realizacją przedsięwzięcia i może nastąpić od 01.01.2018 lecz nie wcześniej, niż 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie.
- 27) Zakończenie przedsięwzięcia - oznacza rzeczowe zakończenie wszystkich prac objętych umową o dofinansowanie, pozwalające na prawidłową eksploatację zamontowanych urządzeń oraz - jeśli dotyczy – gwarantujące dotrzymanie przez modernizowane przegrody zewnętrzne wymagań technicznych obowiązujących od 31 grudnia 2020 roku. Data zakończenia przedsięwzięcia potwierdzana jest w Protokole końcowym, którego wzór stanowi załącznik do umowy do dofinansowanie (umowa pożyczki/ umowa dotacji).
- 28) Okres realizacji przedsięwzięcia - wynosi do 24 miesięcy od daty zawarcia umowy o dofinansowanie, lecz nie później, niż do 30.06.2029 r. Dofinansowaniu nie podlegają przedsięwzięcia zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie, oraz których realizacja rozpoczęła się przed 01.01.2018 r. i wcześniej niż 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.
- 29) Okres trwałości - wynosi 3 lata od zakończenia przedsięwzięcia. W okresie trwałości beneficjent nie może zmienić przeznaczenia budynku z mieszkalnego na inny, nie może też zdemontować urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia. W okresie trwałości przedsięwzięcie może podlegać kontroli.

- 30) Zakres rzeczowy – rodzaje zadań przeznaczonych do realizacji, które zostały określone przez wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie.

Wykaz aktów prawnych:

- 1) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.1202, z późn. zm.),
- 2) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie szczegółowego zakresu i form audytu energetycznego oraz części audytu remontowego, wzorów kart audytów, a także algorytmu oceny opłacalności przedsięwzięcia termomodernizacyjnego (Dz.U. 2009 nr 43 poz. 346 z późn.zm.).
- 3) Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz.U. 2018 poz. 966 z późn. zm.),
- 4) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, z późn. zm.),
- 5) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią,
- 6) Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE.
- 7) Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe,
- 8) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz. U. 2017, poz. 1690),
- 9) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1851, z późn. zm.),
- 10) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U.2017 r., poz. 1952, z późn. zm.),
- 11) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769, z późn. zm.),
- 12) Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 200, z późn. zm.),
- 13) Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 2157 z późn. zm.),
- 14) Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie wysokości dochodu za rok 2016 z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Monitor Polski z dnia 1 sierpnia 2017 r. poz. 766),
- 15) Ustawa z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1892),
- 16) Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1481 z późn. zm.).

3. Beneficjenci Programu

Beneficjentami są osoby fizyczne, spełniające następujące warunki:

- 1) posiadają prawo własności lub są współwłaścicielami jednorodzinnego budynku mieszkalnego. W przypadku gdy budynek mieszkalny jest we współwłasności kilku osób, dofinansowanie

przystępuje tylko jednemu współwłaścicielowi, pod warunkiem wyrażenia zgody przez pozostałych współwłaścicieli tego budynku.

- 2) W przypadku nowo budowanego budynku jednorodzinnego - uzyskały zgodę na rozpoczęcie budowy jednorodzinnego budynku mieszkalnego zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.1202, z późn. zm.) i budynek nie został przekazany lub zgłoszony do użytkowania do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie.

4. Kwalifikowalność wydatków

A) Istniejące jednorodzinne budynki mieszkalne

- 1) Koszt demontażu i wymiany źródeł ciepła na paliwa stałe (kocioł na węgiel, kocioł na biomasę), nie spełniających wymagań określonych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwa stałe (Dz.U. z 2017 r. poz. 1690) a także pozostałych źródeł ciepła na paliwo stałe jak: piec kaflowy, kominek, piec wolnostojący typu koza, trzon kuchenny, które są zainstalowane na potrzeby ogrzewania lub ogrzewania i ciepłej wody użytkowej.
- 2) Koszty związane z zakupem i montażem następujących urządzeń i instalacji, spełniających wymagania techniczne określone w załączniku nr 1 do Programu priorytetowego:
  - a. kotłów na paliwa stałe
  - b. węzły ciepłownicze
  - c. systemy ogrzewania elektrycznego,
  - d. kotły olejowe,
  - e. kotły gazowe kondensacyjne,
  - f. pompy ciepła powietrzne
  - g. pompy ciepła odbierające ciepło z gruntu lub wodywraz z przyłączami.
- 3) Koszt docieplenia przegród zewnętrznych budynku oddzielających pomieszczenia ogrzewane od środowiska zewnętrznego, w tym: ścian zewnętrznych, ścian zewnętrznych piwnic ogrzewanych, dachów, stropodachów, stropów nad przejazdami, podłóg na gruncie; dopuszcza się docieplenie ściany fundamentowej poniżej poziomu terenu, stykającej się z gruntem, w celu zabezpieczenia ściany przed zawilgoceniem i utratą ciepła z pomieszczeń ogrzewanych do gruntu (eliminacja mostków termicznych) oraz w uzasadnionych przypadkach, docieplenie pozostałych przegród zewnętrznych (np. ściany kolankowe) dla zachowania ciągłości docieplenia.
- 4) Koszt docieplenia przegród wewnętrznych budynku oddzielających pomieszczenia ogrzewane od nieogrzewanych, w tym: ścian wewnętrznych, stropów pod nieogrzewanymi poddaszami, stropów nad pomieszczeniami nieogrzewanymi i zamkniętymi przestrzeniami podpodłogowymi.
- 5) Koszt wymiany i montażu stolarki zewnętrznej w tym: okien, okien połaciowych, drzwi balkonowych, powierzchni przezroczystych nieotwieralnych, drzwi zewnętrznych/garażowych.
- 6) Koszt montażu lub modernizacji instalacji wewnętrznych ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, w tym montaż zaworów z głowicami termostatycznymi.
- 7) Koszt zakupu i montażu instalacji odnawialnych źródeł energii:
  - a. kolektorów słonecznych,
  - b. mikroinstalacji fotowoltaicznych

pod warunkiem finansowania w formie pożyczki

- 8) Koszt zakupu i montażu wentylacji mechanicznej wraz z odzyskiem ciepła.
- 9) Koszt przygotowania dokumentacji przedsięwzięcia:
  - a. koszt wykonania audytu energetycznego budynku wykonanego przed złożeniem wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia, pod warunkiem że zakres prac, wynikający z audytu, zostanie zrealizowany w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie, nie później, niż do zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia,
  - b. koszt wykonania branżowej dokumentacji projektowej, pod warunkiem że prace będące przedmiotem dokumentacji, zostaną zrealizowane w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia, nie później, niż do zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia,
  - c. koszt wykonania ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej.
- 10) Dodatkowe uwarunkowania kwalifikowalności kosztów:
  - a. W zakresie prac związanych z poprawą efektywności energetycznej kosztem kwalifikowanym jest zakres rzeczowy przedsięwzięcia, wynikający z audytu energetycznego przedsięwzięcia lub z uproszczonej analizy energetycznej, wykonywanej przez Wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia, w oparciu o formuły tam umieszczone.
  - b. W przypadku budynków, w których źródło ciepła nie należy do źródeł wymienionych w punkcie A.II, warunkiem kwalifikowalności kosztów wymienionych w punktach od A.III do A. VIII jest wymiana źródła ciepła na źródła wymienione w punkcie A.II,
  - c. Jeżeli w budynku istnieje źródło ciepła wymienione w punkcie A.II lub jest zainstalowany kocioł na paliwo stałe spełniający co najmniej 5 klasę normy europejskiej EN 303-5:2012 lub nowszej, a zgoda na rozpoczęcie budowy została uzyskana przed wejściem w życie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, z późn. zm.) tj. do dnia 15 grudnia 2002 r., w ramach przedsięwzięcia mogą być realizowane również działania wymienione w punktach od A.III do A. VIII,
  - d. Jeżeli w budynku istnieje źródło ciepła wymienione w punkcie A.II lub jest zainstalowany kocioł na paliwo stałe spełniający co najmniej 5 klasę normy europejskiej EN 303-5:2012 lub nowszej a zgoda na rozpoczęcie budowy została uzyskana po wejściu w życie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, z późn. zm.) tj. po dniu 15 grudnia 2002 r., w ramach przedsięwzięcia mogą być realizowane wyłącznie działania wymienione w punkcie A.VII.
  - e. Koszt modernizacji przegród można uznać za kwalifikowany jeżeli spełniają wymagania izolacyjności cieplnej, określone w pkt 1 Załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie

warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1422, z późn. zm.), obowiązujących od 31 grudnia 2020 roku.

B) Nowo budowane jednorodzinne budynki mieszkalne

- I. Koszty związane z zakupem i montażem następujących urządzeń i instalacji spełniających wymagania techniczne określone w załączniku nr 1 do Programu priorytetowego:
- a. kotły na paliwa stałe
  - b. węzły ciepłownicze
  - c. systemy ogrzewania elektrycznego,
  - d. kotły olejowe,
  - e. kotły gazowe kondensacyjne,
  - f. pompy ciepła powietrze
  - g. pompy ciepła odbierające ciepło z gruntu lub wody wraz z przyłączami
- pod warunkiem, że w budynku są lub będą spełnione wymagania dla przegród określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, z późn. zm.), obowiązujących od 31 grudnia 2020 roku oraz
  - pod warunkiem ich poniesienia do 31 grudnia 2019 r.
- II. Koszt zakupu i montażu instalacji źródeł energii odnawialnej:
- a. kolektorów słonecznych,
  - b. mikroinstalacji fotowoltaicznych,
- pod warunkiem:
- zakupu i montażu źródła ciepła wskazanego w B.I. powyżej, chyba że w budynku istnieje już takie źródło ciepła oraz
  - w budynku są lub będą spełnione wymagania dla przegród określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, z późn. zm.), obowiązujących od 31 grudnia 2020 roku
  - finansowania w formie pożyczki.

C) Inne uwarunkowania do kwalifikowania kosztów:

- I. W przypadku instalacji indywidualnego źródła ciepła realizacja inwestycji może być dofinansowana jedynie w sytuacji, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest możliwe lub nie jest uzasadnione ekonomicznie.
- II. Warunkiem montażu kotła opalanego węglem jest brak możliwości podłączenia lub brak uzasadnienia ekonomicznego podłączenia do sieci ciepłowniczej lub sieci dystrybucji gazu.
- III. Koszty przedsięwzięcia, realizowane w budynkach wykorzystywanych sezonowo (np. domki letniskowe) nie są kwalifikowane.

- IV. W przypadku, gdy w jednorodnym budynku mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, prowadzona jest działalność gospodarcza, wysokość kosztów kwalifikowanych jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na prowadzenie działalności gospodarczej. Na użytek niniejszego programu przyjmuje się, że powierzchnia na której prowadzona jest ta działalność stanowi powierzchnię lokalu użytkowego.
- V. Podatek od towarów i usług (VAT) jest kosztem kwalifikowanym tylko wówczas, gdy jest on faktycznie i ostatecznie ponoszony przez beneficjenta, a beneficjent nie ma prawnej możliwości odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiegokolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług.

4.1 Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany

1) Koszty kwalifikowane dokumentacji:

Nazwa elementu przedsięwzięcia	Jednostka	Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany na jeden budynek
audyt energetyczny budynku przed realizacją przedsięwzięcia	szt.	do 1 000 zł
dokumentacja projektowa związana z modernizacją, przebudową dachu (części konstrukcyjnych dachu) wraz z dociepleniem	szt.	do 1 000 zł
dokumentacja projektowa modernizacji instalacji wewnętrznych oraz wymiany źródła ciepła	szt.	do 1 000 zł
ekspertyza ornitologiczna i chiropterologiczna	szt.	do 500 zł

2) Koszty kwalifikowane prac termomodernizacyjnych:

Nazwa elementu przedsięwzięcia	Jednostka	Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany na jeden budynek
docieplenie przegród budowlanych oraz uzasadnione prace towarzyszące	m ² powierzchni przegrody	do 150 zł
wymiana stolarki zewnętrznej w tym: okien, okien połaciowych, drzwi balkonowych, powierzchni przezroczystych nieotwieralnych	m ² powierzchni	do 700 zł
wymiana drzwi zewnętrznych, w tym bram garażowych	m ² powierzchni	do 2 000 zł

3) Koszty kwalifikowane zakupu i montażu urządzeń:

Nazwa elementu przedsięwzięcia	Jednostka	Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany na jeden budynek
instalacje wewnętrzne ogrzewania i ciepłej wody użytkowej	zestaw	do 15 000 zł
kolektory słoneczne	zestaw	do 8 000 zł
mikroinstalacja fotowoltaiczna***	zestaw	do 30 000 zł
wentylacja mechaniczna wraz z odzyskiem ciepła	zestaw	do 10 000 zł

kotły na paliwo stałe (biomasa) wraz z systemem odprowadzania spalin	zestaw	do 20 000 zł
kotły na paliwo stałe (węgiel) wraz z systemem odprowadzania spalin	zestaw	do 10 000 zł
węzeł ciepły	zestaw	do 10 000 zł
system ogrzewania elektrycznego	zestaw	do 10 000 zł
kotły gazowe kondensacyjne, olejowe, system odprowadzania spalin, zbiornik na gaz/olej	zestaw	do 15 000 zł
pompy ciepła powietrzne	zestaw	do 30 000 zł
pompy ciepła odbierające ciepło z gruntu lub wody	zestaw	do 45 000 zł
przyłącze i instalacja wewnętrzna gazowa/olejowa*	zestaw	do 5 000 zł
przyłącze ciepłe*	zestaw	do 10 000 zł
przyłącze i instalacje wewnętrzne elektroenergetyczne**	zestaw	do 8 000 zł

maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych, od których liczona jest dotacja - 53 tys. zł.

* tylko w przypadku podłączenia nowego źródła ciepła.

** z wyłączeniem kosztów ponoszonych przez operatora sieci dystrybucyjnej dla mikroinstalacji fotowoltaicznej.

*** Koszt kwalifikowany instalacji za 1 kWp wynosi maksymalnie 6000 zł.

Koszty przekraczające wartości określone w pkt 1) - 3) stanowią koszt niekwalifikowany.

4) Rodzaje przedsięwzięć

	Budynek Istniejący				Budynek nowo budowany *	
	Pozwolenie na budowę wydane do 15.12.2002		Pozwolenie na budowę wydane po 15.12.2002		Brak źródła ciepła***	Istniejące źródło ciepła spełnia wymagania Programu
	źródło ciepła jest stare, niespełniające wymagań Programu	źródło ciepła jest nowe, spełniające wymagania Programu	źródło ciepła jest stare, niespełniające wymagań Programu	źródło ciepła jest nowe, spełniające wymagania Programu		
Wymiana/montaż źródła ciepła** na spełniające/go warunki Programu wraz z przyłączami	X		X		X	
Docieplenie przegród zewnętrznych i wewnętrznych budynku oddzielających pomieszczenia ogrzewane od środowiska zewnętrznego i od pomieszczeń nieogrzewanych	X	X	X			
Wymiana stolarki zewnętrznej	X	X	X			
Montaż lub modernizacja instalacji wewnętrznych c.o. i c.w.u.	X	X	X			
Zastosowanie instalacji odnawialnych źródeł energii: a) kolektory słoneczne; b) mikroinstalacje fotowoltaiczne <i>Uwaga: dofinansowanie jedynie w formie pożyczki do 100% kosztów</i>	X	X	X	X	X	X
Montaż wentylacji mechanicznej wraz z odzyskiem ciepła	X	X	X			

* warunkiem przystąpienia do Programu jest spełnianie przez przegrody norm izolacyjności określonych w Warunkach Technicznych obowiązujących od 31.12.2020 r.

** wymiana lub montaż indywidualnego źródła ciepła są możliwe gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest możliwe lub nie jest uzasadnione ekonomicznie.

*** pod warunkiem poniesienia kosztu do 31.12.2019r.

5. Intensywność wsparcia i finansowanie

5.1 Formy dofinansowania

- 1) Dotacja;
- 2) Pożyczka.

5.2 Intensywność dofinansowania

Grupa	Kwota miesięcznego dochodu / osoba [zł]	Dotacja (procent kosztów kwalifikowanych przewidzianych do wsparcia dotacyjnego)	Pożyczka	
			uzupełnienie do wartości dotacji	pozostałe koszty kwalifikowane
1	2	3	4	5
I	do 600	do 90%	do 10%	do 100%
II	601 – 800	do 80%	do 20%	do 100%
III	801 – 1000	do 70%	do 30%	do 100%
IV	1001 – 1200	do 60%	do 40%	do 100%
V	1201 – 1400	do 50%	do 50%	do 100%
VI	1401 – 1600	do 40%	do 60%	do 100%
VII	powyżej 1600	do 30%*	do 70%	do 100%

* od 2019 r. dotacja zawierająca ulgę podatkową;

- 1) Koszty mikroinstalacji fotowoltaicznej i kolektorów słonecznych mogą zostać dofinansowane do 100%, wyłącznie w formie pożyczki,
- 2) Intensywność dofinansowania dotacyjnego jest określona na podstawie średniego miesięcznego dochodu na osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy. Kwota ta jest określona we wniosku o dofinansowanie; zmiana kwoty miesięcznego dochodu w trakcie oceny wniosku lub w trakcie realizacji przedsięwzięcia, nie wpływa na zmianę intensywności dofinansowania.

5.3 Warunki dofinansowania

- 1) Warunki udzielania dofinansowania beneficjentom:
  - a) oprocentowanie zmienne pożyczki wynosi nie więcej niż WIBOR 3M + 70 pkt bazowych i nie mniej niż 2% rocznie;
  - b) minimalna wartość kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia wynosi 7 tys. zł;
  - c) maksymalna wartość kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia od których liczona jest wysokość dotacji wynosi 53 tys. zł;
  - d) szczegółowe limity jednostkowych kosztów kwalifikowanych dla poszczególnych zakresów prac w ramach przedsięwzięcia są podane w tabelach poniżej;
  - e) okres finansowania: pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 15 lat¹; okres finansowania jest liczony od daty pierwszej planowanej wypłaty transzy pożyczki, do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej;
  - f) okres karencji: przy udzielaniu pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od daty wypłaty pierwszej transzy pożyczki, do daty spłaty pierwszej raty kapitałowej, lecz nie dłuższa niż do daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia. Karencja w spłacie pożyczki wlicza się w okres spłaty pożyczki;
  - g) okres realizacji przedsięwzięcia wynosi do 24 miesięcy od daty zawarcia umowy o dofinansowanie, lecz nie później, niż do 30.06.2029 r.;
  - h) dofinansowaniu podlegają przedsięwzięcia rozpoczęte od 01.01.2018 r. i nie wcześniej niż 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie;

¹ Okres 15 lat z zastrzeżeniem, iż ostatnia rata spłaty może najpóźniej przypadać w roku, w którym najstarszy pożyczkobiorca kończy 75 lat (np. jeżeli w dniu składania wniosku Pożyczkobiorca ma 70 lat, maksymalny okres spłaty wynosi 5 lat).

- i) dofinansowaniu nie podlegają przedsięwzięcia zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie.
- 2) Dotacja i pożyczka mogą być wypłacane zarówno po zrealizowaniu etapu, jak i całości przedsięwzięcia. Środki mogą być przekazane po zakupie, dostawie i montażu urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych na rachunek bankowy wykonawcy, a jeżeli dowody księgowe zostały przez beneficjenta opłacone – na jego rachunek bankowy.
- 3) Wnioskowanie o udzielenie dofinansowania w formie dotacji nie wymaga równoczesnego wnioskowania o udzielenie dofinansowania w formie pożyczki. Beneficjent może ubiegać się wyłącznie o dofinansowanie w formie dotacji, wyłącznie o dofinansowanie w formie pożyczki lub dofinansowanie w formie dotacji i pożyczki.
- 4) Ze środków niniejszego programu nie można finansować zakresu rzeczowego zrealizowanego z innych środków publicznych bądź wcześniej zrealizowanego w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze.

5.4 Warunki udzielania pożyczek

- 1) W przypadku gdy kwota pożyczki przekracza kwotę 15.000 zł, Pożyczkodawca może ustalić dodatkowe zabezpieczenie w jednej z następujących form:
  - a) notarialne oświadczenie o poddaniu się rygorowi egzekucji w myśl art. 777 § 1 pkt 4, 5 lub 6 k.p.c.,
  - b) poręczenie wekslowe (awal),
  - c) poręczenie według prawa cywilnego,
  - d) przelew / cesja wierzytelności,
  - e) zastaw rejestrowy lub zwykły.
- 2) W przypadku, gdy finansowane koszty kwalifikowane przedsięwzięcia przekraczają 53.000 zł, Pożyczkodawca może ustalić dodatkowe zabezpieczenie zgodnie z zasadami zabezpieczeń obowiązującymi u Pożyczkodawcy.
- 3) Wypłata kwoty pożyczki nastąpi przelewem bezpośrednio na wskazany we wniosku o płatność rachunek bankowy wykonawcy lub sprzedawcy, po zakupie, dostawie lub montażu, urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych objętych zestawieniem rzeczowo-finansowym. Pożyczkodawca poinformuje Pożyczkobiorcę o dokonaniu wypłaty na rzecz wykonawcy lub sprzedawcy.
- 4) Jeżeli Pożyczkobiorca dokonał zapłaty na rzecz wykonawcy lub sprzedawcy z własnych środków, wypłata kwoty pożyczki może również zostać dokonana na rachunek bankowy Pożyczkobiorcy, wskazany we wniosku o płatność.
- 5) Warunkiem przekazania kwoty pożyczki jest:
  - a) skuteczne ustanowienie przez Pożyczkobiorcę wymaganych zabezpieczeń spłaty pożyczki oraz innych należności, a także zaakceptowanie przez Pożyczkodawcę dokumentów potwierdzających ustanowienie tych zabezpieczeń;
  - b) przedłożenie wniosku o płatność wraz z wymaganymi załącznikami, w szczególności zgodnego ze wzorem protokołu odbioru częściowego, oraz dołączenie potwierdzonych przez Pożyczkobiorcę za zgodność z oryginałem kopii faktur lub innych równorzędnych dowodów księgowych, w tym dokumentów potwierdzających dokonanie zapłaty na rzecz wykonawcy lub sprzedawcy, w sytuacji o której mowa w pkt 4);

- c) złożenie przez Pożyczkobiorcę oświadczenia w zakresie dokonania wyboru wykonawcy lub sprzedawcy z zachowaniem zasad uczciwej konkurencji, jawności i przejrzystości oraz zasadą celowego, racjonalnego i oszczędnego wydatkowania środków;
- d) *przeprowadzenie wizytacji końcowej oraz sporządzenie zgodnego z wymaganym wzorem protokołu końcowego z realizacji przedsięwzięcia przez upoważnionego pracownika Pożyczkodawcy, potwierdzającego realizację efektu rzeczowego - w przypadku wypłaty ostatniej raty pożyczki².*
- 6) Pierwsza wypłata kwoty pożyczki może nastąpić po zamontowaniu w budynku nowego źródła ciepła, chyba że w budynku istnieje już źródło ciepła spełniające wymagania Programu priorytetowego Czyste powietrze.
- 7) Pożyczkodawca dokona wypłaty kwoty pożyczki w terminie do 30 dni od dnia spełnienia ostatniego z wymaganych warunków wskazanych w pkt 5), z zastrzeżeniem pkt 8).
- 8) W uzasadnionych przypadkach Pożyczkodawca może w zakresie złożonego wniosku o płatność żądać od Pożyczkobiorcy złożenia wyjaśnień lub przedstawienia dodatkowych dokumentów. Termin wypłaty pożyczki, o którym mowa w pkt 7), liczony jest wówczas od dnia dostarczenia przez Pożyczkobiorcę stosownych wyjaśnień lub ostatniego z żądanych dokumentów.
- 9) W przypadku stwierdzenia przez Pożyczkodawcę nieprawidłowości w przedłożonych przez Pożyczkobiorcę dokumentach, w szczególności świadczących o realizacji przedsięwzięcia niezgodnie z niniejszą umową, Pożyczkodawca może zawiesić wypłatę pożyczki lub dokonać wypłaty pożyczki w części uznanej za uzasadnioną.
- 10) W przypadku zawieszenia wypłaty pożyczki Pożyczkodawca może zobowiązać Pożyczkobiorcę do podjęcia oznaczonych działań w celu usunięcia przyczyny zawieszenia, po zrealizowaniu których wypłata pożyczki zostanie wznowiona.
- 11) Za dzień wypłaty uznaje się dzień obciążenia rachunku bankowego Pożyczkodawcy.
- 12) Opóźnienie w wypłacie pożyczki wynikłe wskutek zawieszenia wypłaty pożyczki z przyczyn określonych w pkt 8), nie stanowi naruszenia postanowień umowy przez Pożyczkodawcę i nie stanowi podstawy do naliczania odsetek za opóźnienie w wypłacie pożyczki.
- 13) Spłata pożyczki nastąpi w równych miesięcznych ratach, zwanych dalej „ratami pożyczki”, zgodnie z harmonogramem spłaty pożyczki przekazany przez Pożyczkodawcę, z zastrzeżeniem pkt 4).
- 14) Pożyczkobiorca może dokonać spłaty całości lub części pożyczki przed terminem jej spłaty, bez ponoszenia dodatkowych kosztów.
- 15) Harmonogram spłaty pożyczki zostanie wysłany Pożyczkobiorcy nie później niż w terminie 14 dni od dnia każdorazowej wypłaty kwoty pożyczki listem zwykłym lub pocztą elektroniczną na adres poczty elektronicznej Pożyczkobiorcy wskazany w umowie lub zostanie udostępniony w dedykowanej aplikacji internetowej.
- 16) W przypadku zmiany oprocentowania lub spłaty przez Pożyczkobiorcę raty pożyczki w kwocie wyższej niż wymagana zgodnie z harmonogramem spłaty pożyczki, Pożyczkodawca wyśle Pożyczkobiorcy nowy harmonogram spłaty pożyczki zgodnie z zasadami wskazanymi w pkt 15).

---

² Nie dotyczy przypadku łącznego finansowania realizacji przedsięwzięcia na podstawie umowy pożyczki i umowy dotacji

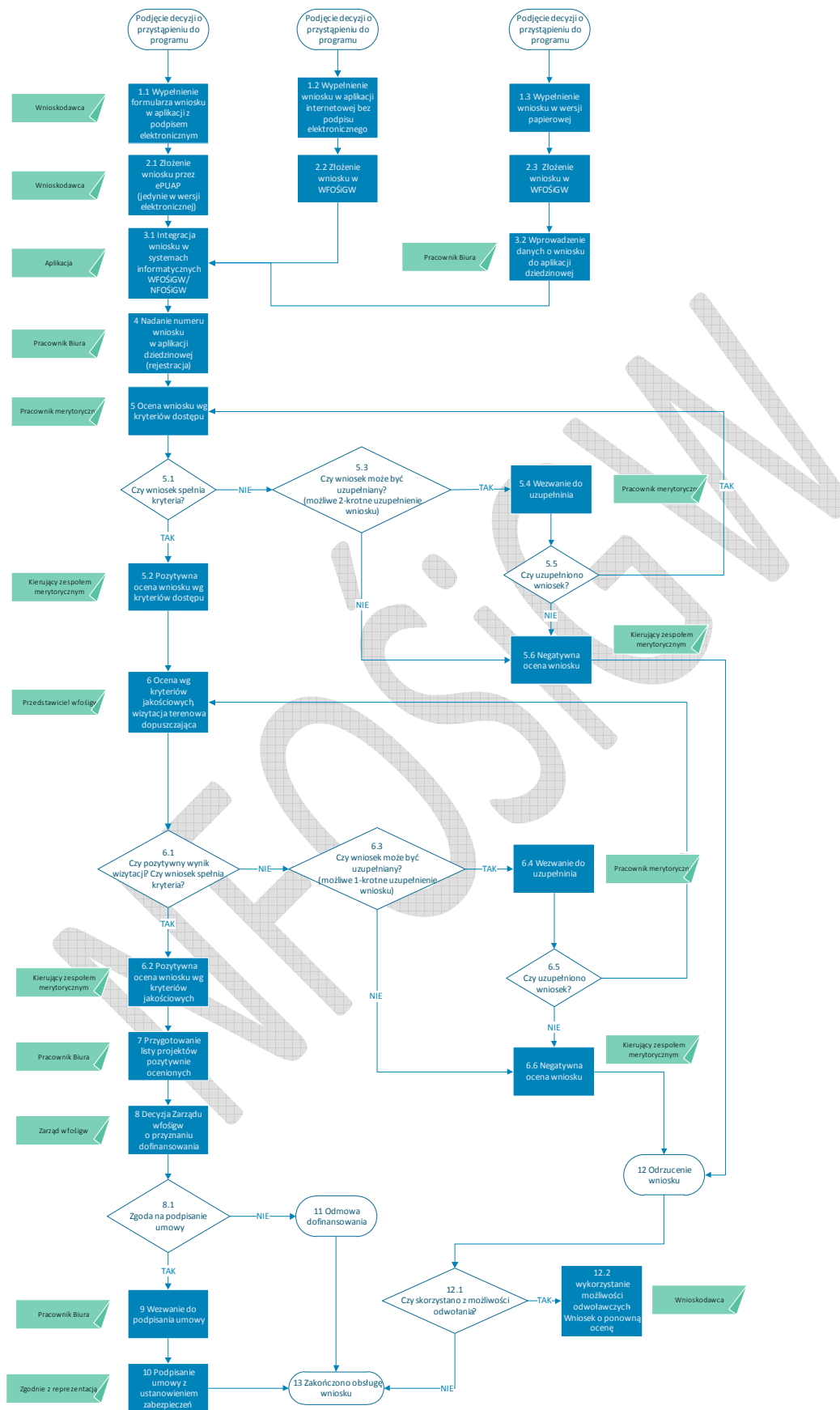
- 17) W celu zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań określonych w niniejszej umowie Pożyczkobiorca podpisuje, w dniu zawarcia umowy, w obecności upoważnionego pracownika Pożyczkodawcy weksel własny „in blanco” z klauzulą bez protestu wraz z deklaracją wekslową.
- 18) Wartość zabezpieczenia stanowi kwota całej wymaganej wierzytelności oszacowana w oparciu o okres spłaty wnioskowanej pożyczki.

6. Wnioskowanie i udzielanie dofinansowania

6.1 Obieg wniosku o dofinansowanie

Dofinansowanie udzielone jest w oparciu o składany przez wnioskodawcę dokument – wniosek o dofinansowanie, podlegający ocenie. Jego obieg w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze odbywa się zgodnie z załączonym niżej schematem. W dalszej części rozdziału znajduje się opis poszczególnych działań.

Obsługa wniosku o dofinansowanie (Schemat 1)

6.2 Wypełnienie wniosku o dofinansowanie

Wnioski o dofinansowanie należy składać stosując formularz, właściwy dla naboru w ramach programu priorytetowego Czyste powietrze. Formularz wniosku wraz z załącznikami oraz instrukcją jego wypełniania dostępne są:

- 1) w dedykowanej aplikacji internetowej, dostępnej na stronie wfośigw, po utworzeniu konta i zalogowaniu, (zgodnie z pkt 1.1 i 1.2 Schematu 1).
- 2) w siedzibie wfośigw w wersji papierowej (zgodnie z pkt 1.3 Schematu 1).

6.3 Składanie wniosków o dofinansowanie

1) Nabór wniosków odbywa się na podstawie ogłoszenia o naborze publikowanego na stronach internetowych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw) oraz na stronie internetowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Adresy www tych stron znajdują się w rozdziale 8. Zasad udzielania dofinansowania w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze.

2) Wnioski należy składać do wfośigw właściwego dla miejsca położenia nieruchomości objętej wnioskiem o dofinansowanie.

3) Wniosek składa się w wersji elektronicznej poprzez:

- a) dedykowaną aplikację internetową (tj. Portal Beneficjenta dostępny na stronie WFOŚiGW),
- b) użycie kwalifikowanego podpisu elektronicznego, który wywołuje skutki prawne równoważne podpisowi własnoręcznemu
- c) użycie podpisu potwierdzonego profilem zaufanym ePUAP.

Aby złożyć wniosek w wersji elektronicznej w każdym z powyżej wymienionych przypadków, konieczne jest zarejestrowanie konta w Portal Beneficjenta na stronie WFOŚiGW.

Dopiero po zarejestrowaniu konta będzie możliwe pobranie elektronicznej wersji wniosku. Tak pobrany wniosek należy wypełnić i złożyć poprzez Portal Beneficjenta, ePUAP lub po podpisaniu kwalifikowanym podpisem wysłać na adres e-mail WFOŚiGW.

W przypadku, gdy wersja elektroniczna wniosku będzie wysyłana przy użyciu ePUAP lub podpisu kwalifikowanego, należy również pamiętać o załączeniu w postaci elektronicznej wszystkich wymaganych załączników do wniosku.

4) W przypadku, gdy wnioskodawca nie ma możliwości zastosowania podpisu profilem zaufanym ePUAP lub podpisu kwalifikowanego, przesyła poprzez Portal Beneficjenta WFOŚiGW wersję elektroniczną wniosku, drukuje wniosek i wysyła jego wersję papierową wraz z wymaganymi załącznikami drogą pocztową na adres WFOŚiGW. Pełna instrukcja składania wniosku przy użyciu Portalu Beneficjenta została udostępniona w Bazie Wiedzy portalu.

5) W przypadku gdy wnioskodawca nie ma możliwości złożenia wniosku drogą elektroniczną w sposób o którym mowa w ust. 1 i 2, dopuszczalne jest złożenie wniosku wraz z załącznikami jedynie w formie papierowej (formularz do pobrania w siedzibie wfośigw lub jego oddziale

6) Dokumenty składane w siedzibie wfośigw mogą być przekazywane osobiście, za pośrednictwem kuriera lub operatora pocztowego, z zastrzeżeniem punktu 7).

7) Wniosek składa się w terminach wskazanych w ogłoszeniu o naborze. O zachowaniu terminu złożenia wniosku decyduje:

- a) dla wniosku składanego przy użyciu dedykowanej aplikacji internetowej - data jego wysłania na skrzynkę podawczą wfośigw znajdującą się na elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP),

- b) dla wniosku w formie papierowej, w tym dla wniosku składanego przez dedykowaną aplikację internetową bez kwalifikowanego podpisu elektronicznego albo podpisu potwierdzonego profilem zaufanym ePUAP:
- i. termin wpływu wniosku do kancelarii wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej - jeżeli wniosek o dofinansowanie został dostarczony osobiście albo za pośrednictwem kuriera
lub
  - ii. data nadania w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (w latach 2016-2025 funkcję operatora wyznaczonego w rozumieniu tej ustawy pełni Poczta Polska S.A.).
- 5) Sposób potwierdzenia terminu wpływu wniosku do wfośigw:
- a) wnioski w wersji elektronicznej – potwierdzenie z dedykowanej aplikacji internetowej na adres e-mail wnioskodawcy lub w formie UPO,
  - b) wnioski w wersji papierowej – stempel kancelarii na pierwszej stronie wniosku o dofinansowanie lub potwierdzenie odbioru.
- 6) Wniosek złożony poza ogłoszonym terminem naboru zostaje odrzucony, o czym wnioskodawca jest informowany w formie pisemnej.
- 7) W przypadku złożenia więcej niż jednego wniosku na ten sam zakres rzeczowy, rozpatrzeniu podlega tylko pierwszy wniosek (decyduje kolejność wpływu)..

6.4 Wymagane załączniki do wniosku o dofinansowanie

- 1) Obowiązkowe:
  - dokumenty potwierdzające osiągnięte dochody (zgodnie z dokumentami potwierdzającymi dochód wymienionymi w części C niniejszego wniosku).
- 2) Jeśli dotyczą:
  - dokument potwierdzający prawo własności budynku jeśli we wniosku nie został wpisany nr księgi wieczystej (np. umowa sprzedaży w formie aktu notarialnego);
  - audyt energetyczny budynku, jeśli został wykonany i na jego podstawie przyjęto dane do wniosku;
  - ODO 1 – informacja o przetwarzaniu danych osobowych osób innych niż wnioskodawca, jeśli wnioskodawca ujawnia takie dane;
  - ODO 2 – zgoda na przetwarzanie danych wrażliwych (np. dane o stanie zdrowia), jeśli wnioskodawca ujawnia takie dane.

6.5 Wstępna obsługa złożonych wniosków o dofinansowanie w systemach informatycznych wfośigw

W przypadku wniosków o dofinansowanie złożonych w wersji papierowej, pracownik wfośigw wprowadza je do lokalnego systemu informatycznego (pkt. 3.2 Schematu 1).

Dla celów monitorowania liczby wniosków oraz przebiegu ich oceny, dokonywana jest automatyczna integracja danych między lokalnymi systemami informatycznymi wfośigw, aplikacją internetową oraz systemem informatycznych NFOŚiGW (pkt 3.1 Schematu 1).

Po integracji danych, pracownik właściwego wfośigw nadaje wnioskowi o dofinansowanie numer w lokalnym systemie informatycznym (aplikacji dziedzinowej) – (pkt 4 Schematu 1).

6.6 Ocena wniosku o dofinansowanie wg kryteriów dostępu

Złożony wniosek oceniany jest zgodnie ze Szczegółowymi kryteriami wyboru przedsięwzięć. W pierwszej kolejności, w ramach tego działania (pkt 5 Schematu 1) pracownik wfośigw dokonuje weryfikacji wniosku o dofinansowanie z kryteriami dostępu wskazanymi w pkt. 8 ppkt 1) Programu priorytetowego Czyste powietrze.

6.6.1 Zasady oceny wg kryterium dostępu

Kryteria dostępu:

Lp.	Nazwa kryterium
1.	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru
2.	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie
3.	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki
4.	Wnioskodawca mieści się w katalogu beneficjentów, określonym w programie priorytetowym
5.	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym
6.	Realizacja przedsięwzięcia nie została zakończona przed dniem złożenia wniosku
7.	Okres realizacji przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym
8.	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym

- 1) Ocena wniosku (działanie 5.1 Schematu 1) na podstawie kryteriów dostępu ma postać „0-1” tzn. „nie spełnia – spełnia”.
- 2) Na etapie oceny według kryteriów dostępu możliwe jest dwukrotne wezwanie do uzupełnienia złożonej dokumentacji w terminie do 15 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania przez wnioskodawcę³ (pkt 5.3 Schematu 1).
- 3) W indywidualnych przypadkach, na uzasadniony wniosek Wnioskodawcy, istnieje możliwość wydłużenia terminu, o którym mowa w pkt. 2). Wniosek o wydłużenie musi być złożony przed upływem wyznaczonego terminu złożenia uzupełnienia.
- 4) Wniosek podlega odrzuceniu, jeżeli wnioskodawca pomimo dwukrotnego wezwania w wyznaczonym terminie:
  - a) nie złożył wskazanych w wezwaniu dokumentów;
  - b) nie złożył wymaganych wyjaśnień;
  - c) złożył wyjaśnienia niepozwalające na stwierdzenie, że kryteria zostały spełnione.
- 5) Niespełnienie któregokolwiek z kryteriów dostępu skutkuje odrzuceniem wniosku.
- 6) W przypadku odrzucenia wniosku wnioskodawca może zwrócić się pisemnie do wfośigw o powtórny ocenę wniosku, w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych od daty otrzymania pisma informującego o odrzuceniu wniosku⁴. W piśmie wnioskodawca wskazuje kryteria, z których oceną się nie zgadza, uzasadniając swoje stanowisko.
- 7) Rozpatrzenie przez wfośigw prośby wnioskodawcy, o której mowa w pkt. 6, powinno nastąpić w terminie do 15 dni roboczych od daty jej wpływu do kancelarii wfośigw.

³ Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem uzupełnienie wniosku wpłynęło do wfośigw.

⁴ Termin uważa się za zachowany, jeżeli najpóźniej w dniu jego upływu pismo wnioskodawcy wpłynęło do wfośigw.

W celu usprawnienia procesu rozpatrywania wniosków o dofinansowanie przewiduje się możliwość kontaktu wfośigw z wnioskodawcą, za pośrednictwem poczty elektronicznej, telefonicznie lub SMS.

Odrzucenie wniosku na etapie oceny według kryteriów dostępu nie stanowi przeszkody do ubiegania się o dofinansowanie przedsięwzięcia w ramach tego samego naboru na podstawie nowego wniosku.

Gdy wniosek o dofinansowanie spełnia kryteria dostępu, zostaje on oceniony pozytywnie (pkt 5.2 Schematu 1) i zostaje skierowany do dalszej oceny.

Uwaga 1: poprawa (uzupełnienie) wniosku jest przekazywana do wfośigw na takich samych zasadach jak przekazanie wniosku o dofinansowanie (pkt 6.3).

6.7 Ocena wniosku o dofinansowanie wg kryteriów jakościowych dopuszczających

Jeśli wniosek o dofinansowanie przeszedł pomyślnie ocenę formalną, zostaje poddany weryfikacji na podstawie kryteriów jakościowych dopuszczających, ujętych w pkt 8 ppkt 2) Programu priorytetowego Czyste powietrze.

6.7.1 Zasady oceny wg kryteriów jakościowych dopuszczających

Kryteria jakościowe dopuszczające:

KRYTERIA Jakościowe dopuszczające			
Lp.	Nazwa kryterium	TAK/ NIE DOTYCZY	NIE
1.	Wnioskowany zakres rzeczowy przedsięwzięcia wynika z audytu energetycznego budynku lub uproszczonej analizy energetycznej zawartej we wniosku o dofinansowanie część B 2.		
2.	Wnioskowany zakres rzeczowy jest zgodny z rodzajami przedsięwzięć wymienionych w pkt 7.5. Programu priorytetowego		
3.	Koszty kwalifikowane są zgodne z p. 6.6) Programu priorytetowego – Rodzaje kosztów kwalifikowanych		
4.	Koszty kwalifikowane dla poszczególnych elementów przedsięwzięcia są nie wyższe, niż określone w punkcie 9 Programu priorytetowego (Maksymalne koszty jednostkowe).		
5.	Modernizowane/instalowane źródła ciepła spełnią wymagania określone w pkt. 2 załącznika nr 1 do programu.		
6.	Wnioskodawca przeprowadził analizę możliwości przyłączenia do sieci ciepłowniczej budynku /-ów objętych projektem, z której wynika, że podłączenie budynku do sieci ciepłowniczej nie jest uzasadnione technicznie i ekonomicznie – oświadczenie wnioskodawcy.		
7.	W przypadku montażu kotła opalanego węglem wnioskodawca przeprowadził analizę możliwości przyłączenia budynku /-ów objętych projektem do sieci ciepłowniczej i sieci dystrybucji gazu, z której wynika, że podłączenie budynku do sieci ciepłowniczej lub sieci dystrybucji gazu nie jest uzasadnione technicznie i ekonomicznie—oświadczenie wnioskodawcy.		

8.	Modernizowane przegrody spełnią wymagania izolacyjności cieplnej, określone w punkcie 1 Załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1422, z późn. zm.), obowiązujące od 31.12.2020 r.		
----	--	--	--

- 1) Warunkiem dopuszczenia wniosku do etapu oceny według kryteriów jakościowych dopuszczających jest uzyskanie pozytywnej oceny wniosku według kryteriów dostępu.
- 2) Ocena wniosku według kryteriów jakościowych dopuszczających dokonywana jest zgodnie z kryteriami określonymi w programie priorytetowym.
- 3) Na etapie oceny według kryteriów jakościowych dopuszczających możliwe jest jednokrotne uzupełnienie złożonej przez wnioskodawcę dokumentacji w terminie do 15 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania przez wnioskodawcę⁵ (pkt 6.3 Schematu).
- 4) W indywidualnych przypadkach, na uzasadniony wniosek Wnioskodawcy, istnieje możliwość wydłużenia terminu, o którym mowa w pkt. 3). Wniosek o wydłużenie musi być złożony przed upływem wyznaczonego terminu złożenia uzupełnienia.
- 5) W przypadku, gdy wnioskowane do dofinansowania koszty kwalifikowane przedsięwzięcia przekraczają 53 000 zł, wfośigw ma prawo zażądać przedłożenia dodatkowych dokumentów potwierdzających sytuację finansową wnioskodawcy oraz określić dodatkowe formy zabezpieczenia prawidłowej realizacji przedsięwzięcia oraz dochodzenia należności.
- 6) Wniosek podlega odrzuceniu, jeżeli:
  - a) nie spełnia któregokolwiek z kryteriów;
  - b) wnioskodawca nie dostarczył w wyznaczonym terminie wskazanych w wezwaniu dokumentów;
  - c) wnioskodawca nie złożył w wyznaczonym terminie wymaganych wyjaśnień;
  - d) wnioskodawca złożył wyjaśnienia niepozwalające na stwierdzenie, że kryteria zostały spełnione;
  - e) wnioskodawca nie wyraził zgody na przeprowadzenie wizytacji dopuszczającej.
- 7) W przypadku odrzucenia wniosku na etapie oceny według kryteriów jakościowych dopuszczających, wnioskodawca może zwrócić się pisemnie do wfośigw o powtórny ocenę wniosku, w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych od daty otrzymania pisma informującego o odrzuceniu wniosku⁶. W piśmie wnioskodawca wskazuje wszystkie kryteria, z których oceną nie zgadza się wraz z uzasadnieniem swojego stanowiska.
- 8) Rozpatrzenie przez wfośigw prośby wnioskodawcy, o której mowa w pkt. 1), powinno nastąpić w terminie do 15 dni roboczych od daty jej wpływu do kancelarii wfośigw.

Odrzucenie wniosku na etapie oceny według kryteriów jakościowych dopuszczających nie stanowi przeszkody do ubiegania się o dofinansowanie przedsięwzięcia w ramach tego samego naboru na podstawie nowego wniosku.

Uwaga 1: poprawa (uzupełnienie) wniosku jest przekazywana do wfośigw na takich samych zasadach jak przekazanie wniosku o dofinansowanie (pkt 6.3).

Uwaga 2: zgodnie z Regulaminem naboru wniosków, wnioskodawca po otrzymaniu pisma o odrzuceniu wniosku na tym etapie ma prawo wystąpić z wnioskiem o ponowną ocenę.

⁵ Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem uzupełnienie wniosku wpłynęło do wfośigw.

⁶ Termin uważa się za zachowany, jeżeli najpóźniej w dniu jego upływu pismo wnioskodawcy wpłynęło do wfośigw.

6.8 Wizytacja dopuszczająca

WfośiGW na etapie oceny wg kryteriów jakościowych dopuszczających dokonuje wizytacji dopuszczającej w celu potwierdzenia ich spełnienia dla wszystkich budynków istniejących i tych nowo budowanych, w których jest zamontowane źródło ciepła zgodne z wymaganiami programu priorytetowego (działanie 6. Schematu 1). Jest ona przeprowadzana zgodnie z Instrukcją wizytacji dopuszczającej w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze.

Przedstawiciel wfośiGW potwierdza czy wnioskowany zakres rzeczowy jest uzasadniony i rzeczywiście może zostać zrealizowany, a także czy oświadczenia zadeklarowane przez wnioskodawcę we wniosku pokrywają się ze stanem faktycznym.

Przedstawiciel wfośiGW przeprowadza weryfikację poprzez kontrolę dokumentów oraz obmiar/ oględziny m.in.:

- posiadanie branżowej dokumentacji projektowej (jeżeli dotyczy),
- dokument o spełnieniu wymagań technicznych w zakresie źródła ciepła (w przypadku budynków które mają już zamontowane źródło ciepła) np. certyfikat/etykieta/ zaświadczenie.
- posiadanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej (jeżeli dotyczy)
- powierzchnię istniejącą przegród podlegających termomodernizacji,
- powierzchnię stolarki zewnętrznej,
- powierzchnię drzwi i bram garażowych.

Dodatkowo przedstawiciel WFOŚiGW może wymagać okazania dokumentów potwierdzających:

- dokonanie analizy możliwości przyłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej. *Uwaga: w przypadku instalacji indywidualnego źródła ciepła realizacja inwestycji może być dofinansowana jedynie w sytuacji, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest możliwe lub nie jest uzasadnione ekonomicznie.*
- dokonanie analizy możliwości przyłączenia do sieci dystrybucji gazu (w przypadku zakupu i montażu kotła na węgiel). *Uwaga: warunkiem montażu kotła opalanego węglem jest brak możliwości podłączenia lub brak uzasadnienia ekonomicznego podłączenia do sieci ciepłowniczej lub sieci dystrybucji gazu,*
- dopuszczenie budynku do użytkowania,
- uzyskanie pozwolenia na budowę do 15 grudnia 2002 r.,
- uzyskanie zgody na rozpoczęcie budowy (dotyczy budynku nowo budowanego).

Przedstawiciel wfośiGW potwierdza dokonane ustalenia dokumentacją fotograficzną z wizytacji. Przyjmuje się, że dopuszczalne odstępstwo w obmiarze ścian może wynosić do + - 10 % obmiaru dla powierzchni docieplenia ścian.

Wynikiem wizytacji jest protokół dopuszczający (zgodny ze wzorem stanowiącym załącznik do wzoru formularza wniosku o dofinansowanie), który zostaje podpisany w dniu dokonania wizytacji dopuszczającej przez przedstawiciela wfośiGW oraz wnioskodawcę.

Pozytywny wynik wizytacji dopuszczającej kończy etap oceny jakościowej wniosku o dofinansowanie.

6.9 Przygotowanie listy projektów pozytywnie ocenionych

Wszystkie projekty pozytywnie ocenione wg kryteriów dostępu i jakościowych dopuszczających są grupowane na listach projektów pozytywnie ocenionych, które będą przedstawiane organom

wfośigw do zatwierdzenia udzielenia dofinansowania zgodnie z wewnętrznymi procedurami (pkt 7 Schematu).

6.10 Decyzja organów wfośigw w sprawie przyznania dofinansowania

Decyzje o przyznaniu dofinansowania będą podejmowane zgodnie z wewnętrznymi procedurami wfośigw na podstawie list, o których mowa w pkt 6.9 (pkt 8 Schematu 1). Podejmowanie decyzji na podstawie list nie ogranicza prawa organów wfośigw do odmowy dofinansowania zgodnie z zasadami ujętymi w punkcie 6.11 poszczególnym projektem ujętym na tych listach (pkt 8.1 Schematu 1).

W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania (pkt 11 Schematu 1), wnioskodawca jest informowany o tym pisemnie.

6.11 Dodatkowe warunki udzielenia dofinansowania

- 1) Decyzja o udzieleniu dofinansowania jest podejmowana przez wfośigw.
- 2) Podstawę odmowy udzielenia dofinansowania, zgodnie z Regulaminem naboru wniosków może stanowić negatywna ocena możliwości realizacji zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie przez osobę ubiegającą się o dofinansowanie. W szczególności może to dotyczyć finansowej zdolności do spłaty wnioskowanej pożyczki.
- 3) Informacja o warunkach dofinansowania albo o nieprzyznaniu dofinansowania przedsięwzięcia, przesyłana jest pisemnie do wnioskodawcy.
- 4) Wnioskodawca może zwrócić się pisemnie do wfośigw o ponowne rozważenie możliwości przyznania dofinansowania w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych od daty otrzymania pisma informującego o nieprzyznaniu dofinansowania.
- 5) Rozpatrzenie przez wfośigw pisma wnioskodawcy, o którym mowa w pkt. 4), powinno nastąpić w terminie do 15 dni roboczych od daty jego wpływu do kancelarii wfośigw.
- 6) Odmowa przyznania dofinansowania nie stanowi przeszkody do ubiegania się o dofinansowanie przedsięwzięcia w ramach tego samego naboru na podstawie nowego wniosku.

6.12 Wezwanie do podpisania umowy o dofinansowanie

Dla projektów, dla których dofinansowanie zostało przyznane na podstawie decyzji, o których mowa w pkt 6.10, wfośigw przygotowuje projekty umów i wzywa wnioskodawców do podpisania umowy (pkt 9 Schematu 1).

6.12.1 Warunki udzielenia dotacji w Umowie dotacji

- 1) Możliwość udzielenia dotacji uzależniona jest od pozytywnej oceny wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia złożonego w ramach programu priorytetowego.
- 2) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udziela dotacji na podstawie umowy dotacji zawartej z wnioskodawcą. Wzór umowy dotacji znajduje się na stronie internetowej wfośigw.
- 3) Zabezpieczeniem dotacji jest weksel własny „in blanco” z klauzulą „bez protestu” beneficjenta wraz z deklaracją wekslową. Zabezpieczenie ustanawia się przy podpisaniu umowy o dofinansowanie.
- 4) Warunkiem uruchomienia dotacji jest:

- a) skuteczne ustanowienie przez beneficjenta zabezpieczenia zwrotu dotacji oraz innych należności, a także zaakceptowanie przez wfośigw dokumentów potwierdzających ustanowienie tego zabezpieczenia;
  - b) przedłożenie wniosku o płatność wraz z wymaganymi załącznikami, w szczególności zgodnym z wymaganym wzorem protokołem odbioru częściowego, oraz dołączenie potwierdzonych przez beneficjenta za zgodność z oryginałem kopii faktur lub innych równorzędnych dowodów księgowych, lub potwierdzenie dokonania zapłaty na rzecz wykonawcy lub sprzedawcy (jeśli dotyczy);
  - c) złożenie przez beneficjenta oświadczenia w zakresie dokonania wyboru wykonawcy lub sprzedawcy z zachowaniem zasad uczciwej konkurencji, jawności i przejrzystości oraz zasadą celowego, racjonalnego i oszczędnego wydatkowania środków;
  - d) przeprowadzenie wizytacji końcowej oraz sporządzenie zgodnego z wymaganym wzorem protokołu końcowego z realizacji przedsięwzięcia przez upoważnionego pracownika wfośigw - w przypadku wypłaty ostatniej raty dotacji;
  - e) wypłata całej kwoty pożyczki, w przypadku łącznego finansowania realizacji przedsięwzięcia na podstawie umowy pożyczki i umowy dotacji.
- 5) Pierwsza wypłata kwoty dotacji może nastąpić po zamontowaniu w budynku nowego źródła ciepła, chyba że w budynku istnieje już źródło ciepła spełniające wymagania Programu priorytetowego Czyste powietrze.

6.12.2 Warunki udzielenia pożyczki w Umowie pożyczki

- 1) Możliwość udzielenia pożyczki uzależniona jest od pozytywnej oceny wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia złożonego w ramach programu priorytetowego. Wfośigw może odmówić udzielenia pożyczki, gdy sytuacja finansowa pożyczkobiorcy nie gwarantuje spłaty pożyczki.
- 2) Wfośigw udziela pożyczki na podstawie umowy pożyczki zawartej z wnioskodawcą. Wzór umowy pożyczki znajduje się na stronie internetowej wfośigw.
- 3) Pierwsza wypłata kwoty pożyczki może nastąpić po zamontowaniu w budynku nowego źródła ciepła, chyba że w budynku istnieje już źródło ciepła spełniające wymagania Programu priorytetowego Czyste powietrze.
- 4) Warunki udzielenia pożyczki:
  - a) wysokość pożyczki nie może przekraczać 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia,
  - b) oprocentowanie pożyczki jest zmienne i wynosi nie więcej niż WIBOR 3M + 70 pkt bazowych i nie mniej niż 2% rocznie,
  - c) maksymalny okres spłaty pożyczki wynosi 15 lat i jest liczony od daty pierwszej planowanej wypłaty transzy pożyczki, do daty planowanej spłaty ostatniej raty kapitałowej (okres spłaty pożyczki obejmuje okres realizacji przedsięwzięcia).
- 5) Przy udzielaniu pożyczki stosuje się karencję w spłacie rat kapitałowych liczoną od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki do daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia. Karencja w spłacie pożyczki wlicza się w okres spłaty pożyczki.
- 6) Warunkiem uruchomienia pożyczki jest:
  - a) skuteczne ustanowienie przez beneficjenta wymaganych zabezpieczeń spłaty pożyczki oraz innych należności, a także zaakceptowanie przez wfośigw dokumentów potwierdzających ustanowienie tych zabezpieczeń;
  - b) przedłożenie wniosku o płatność wraz z wymaganymi załącznikami, w szczególności zgodnego z wymaganym wzorem protokołu odbioru częściowego, oraz dołączenie

- potwierdzonych przez beneficjenta za zgodność z oryginałem kopii faktur lub innych równorzędnych dowodów księgowych lub potwierdzenie dokonania zapłaty na rzecz wykonawcy lub sprzedawcy (jeśli dotyczy);
- c) złożenie przez beneficjenta oświadczenia w zakresie dokonania wyboru wykonawcy lub sprzedawcy z zachowaniem zasad uczciwej konkurencji, jawności i przejrzystości oraz zasadą celowego, racjonalnego i oszczędnego wydatkowania środków;
  - d) przeprowadzenie wizytacji końcowej oraz sporządzenie zgodnego z wymaganym wzorem protokołu końcowego z realizacji przedsięwzięcia przez upoważnionego pracownika wfośigw - w przypadku wypłaty ostatniej raty pożyczki.
- 7) Podstawowym zabezpieczeniem pożyczki jest weksel własny „in blanco” z klauzulą „bez protestu” beneficjenta wraz z deklaracją wekslową. W przypadku, gdy kwota pożyczki przekracza kwotę 15.000 zł, wfośigw może ustalić dodatkowe zabezpieczenie w jednej z następujących form:
- a) notarialne oświadczenie o poddaniu się rygorowi egzekucji w myśl art. 777 § 1 pkt 4, 5 lub 6 k.p.c.,
  - b) poręczenie wekslowe (awal),
  - c) poręczenie według prawa cywilnego,
  - d) przelew / cesja wierzytelności,
  - e) zastaw rejestrowy lub zwykły.
- 8) W przypadku, gdy dofinansowane koszty kwalifikowane przedsięwzięcia przekraczają 53.000 zł, wfośigw ma prawo zażądać przedłożenia dodatkowych dokumentów potwierdzających sytuację finansową wnioskodawcy oraz określić dodatkowe formy zabezpieczenia prawidłowej realizacji przedsięwzięcia oraz dochodzenia należności.
- 9) Spłata pożyczki następuje zgodnie z przesłanym przez wfośigw harmonogramem spłat.

6.13 Podpisanie umowy o dofinansowanie

Podpisanie umowy o dofinansowanie (pkt 10 Schematu 1) zostanie dokonane zgodnie z wezwaniem, o którym mowa w pkt 6.12.

Wraz z podpisaniem umowy wnioskodawca podpisuje weksel z deklaracją wekslową, stanowiący podstawowe zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie. W przypadku, gdy wfośigw w trakcie oceny określi wymóg ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń, wskazane jest, aby nastąpiło to także przy podpisaniu umowy o dofinansowanie.

Podpisanie umowy o dofinansowanie kończy proces obsługi wniosku o dofinansowanie (pkt. 13 Schematu 1).

- 1) Umowa o dofinansowanie może zostać podpisana z Wnioskodawcą, którego wniosek uzyskał pozytywną ocenę pod względem kryteriów dopuszczających i jakościowych, zostały dołączone do niego wszystkie załączniki, wymagane na etapie podpisania umowy i nie ma innych przeszkód formalnych ani prawnych do podpisania umowy.
- 2) Zabezpieczenie prawidłowej realizacji projektu jest określone w umowie o dofinansowanie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- 3) Wzór umowy jest dostępny na stronie wfośigw w dokumentacji dotyczącej naboru.
- 4) W przypadku budynków nowo budowanych, w których nie było wizytacji dopuszczającej, przy podpisywaniu umowy wnioskodawca udostępnia do wglądu ostateczną decyzję o pozwoleniu na budowę wydaną zgodnie z Ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r., poz. 1202, z późn. zm.) lub zgłoszenie rozpoczęcia robót budowlanych na budynek objęty przedsięwzięciem.
- 5) Załączniki do umowy dotacji:
  - Program priorytetowy Czyste powietrze;
  - zestawienie rzeczowo-finansowe;
  - deklaracja wekslowa;
  - weksel „in blanco” z klauzulą bez protestu;
  - wzór wniosku o płatność, w tym wzór protokołu odbioru częściowego;
  - wzór protokołu końcowego,
  - oświadczenie współwłaściciela/współwłaścicieli jednorodzinne budynek mieszkalnego o wyrażeniu zgody na realizację przedsięwzięcia w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze;
  - oświadczenie współmałżonka Dotowanego o wyrażeniu zgody na zaciągnięcie przez współmałżonka zobowiązań wynikających z umowy dotacji.
- 6) Załączniki do umowy pożyczki:
  - Program priorytetowy Czyste powietrze;
  - zestawienie rzeczowo-finansowe;
  - deklaracja wekslowa;
  - weksel „in blanco” z klauzulą bez protestu;
  - wzór wniosku o płatność, w tym wzór protokołu odbioru częściowego;
  - wzór protokołu końcowego, wzór zgody na obciążenie rachunku;
  - wzór zlecenia wpłaty gotówki/polecenia przelewu;
  - oświadczenie współwłaściciela lub współwłaścicieli jednorodzinne budynek mieszkalnego o wyrażeniu zgody na realizację przedsięwzięcia w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze;
  - oświadczenie współmałżonka Pożyczkobiorcy o wyrażeniu zgody na zaciągnięcie przez współmałżonka zobowiązań wynikających z umowy pożyczki;
  - (jeśli dotyczy) dokument potwierdzający ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia.

7. Rozliczenie umowy

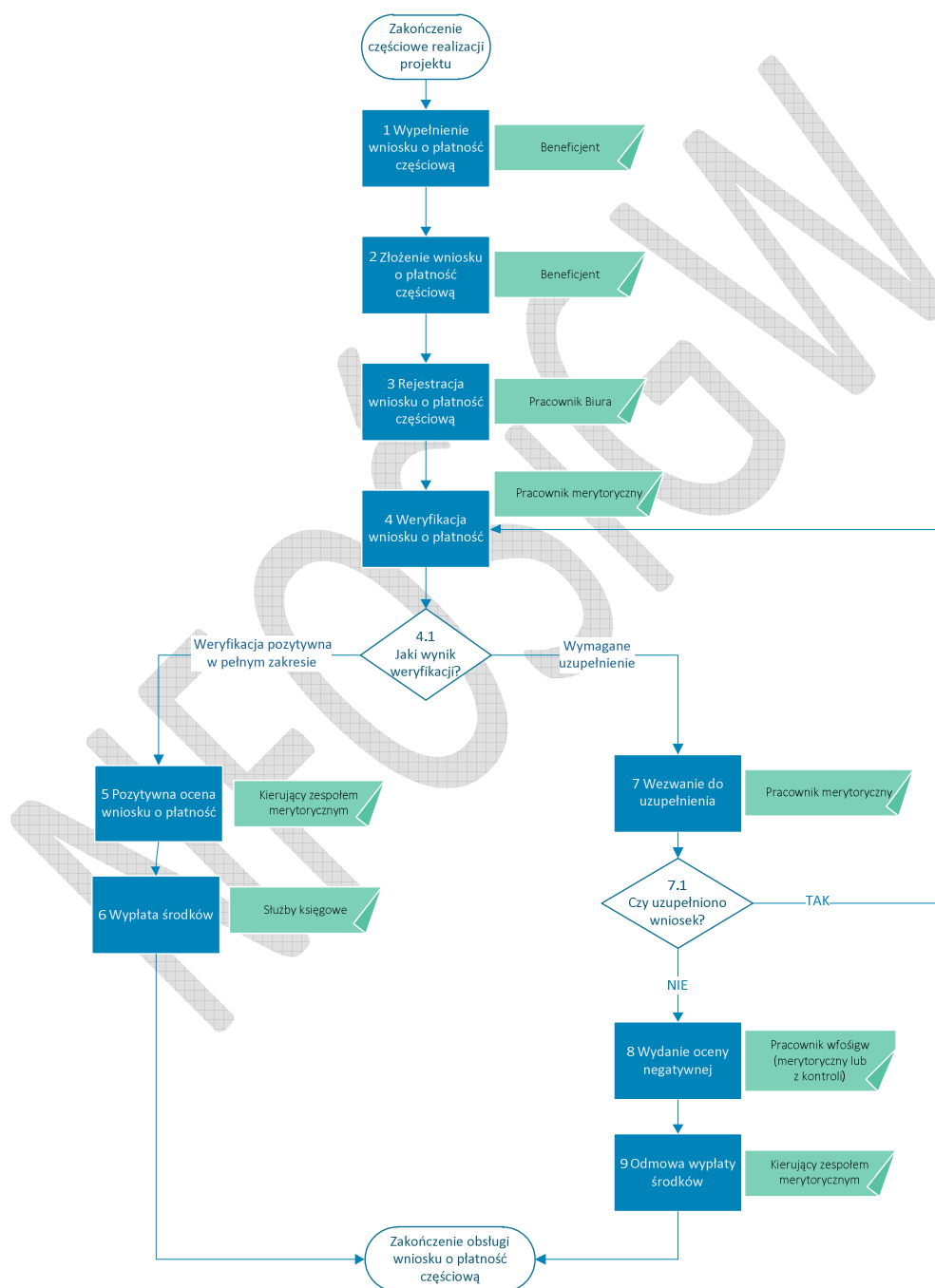
7.1 Płatność częściowa

Po zrealizowaniu części zadań określonych w Umowie o dofinansowanie przedsięwzięcia ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym, beneficjent może wystąpić do wfośigw o ich rozliczenie i udzielenie płatności na już wykonany zakres prac.

7.1.1 Obieg wniosku o płatność częściową

Płatność częściowa dokonywana jest w oparciu o składany przez beneficjenta dokument – wniosek o płatność częściową, podlegający ocenie. Jego obieg w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze odbywa się zgodnie z załączonym niżej schematem. W dalszej części rozdziału znajduje się opis poszczególnych działań.

Obsługa wniosku o płatność częściową (Schemat 2)

7.1.2 Wypełnienie i złożenie wniosku o płatność częściową

Wniosek o płatność częściową jest wypełniany na formularzu stanowiącym załącznik do umów o dofinansowanie w formie dotacji i pożyczki (pkt 1 Schematu 2). W przypadku finansowania przedsięwzięcia zarówno w formie dotacji jak i pożyczki, sporządza się jedynie jeden wniosek o płatność.

Wniosek o płatność składa się w wfośigw, z którym beneficjent podpisał umowę/y o dofinansowanie (pkt 2 Schematu).

Do wniosku o płatność częściową należy dołączyć wypełniony Protokół odbioru częściowego przedsięwzięcia, zgodny ze wzorem stanowiącym załącznik do wzoru wniosku o płatność.

Uwaga: Pierwsza wypłata kwoty dotacji/pożyczki może nastąpić po zamontowaniu w budynku nowego źródła ciepła, chyba że w budynku istnieje już źródło ciepła spełniające wymagania Programu priorytetowego Czyste powietrze.

Po złożeniu wniosku jest on rejestrowany przez pracownika wfośigw (pkt. 3 Schematu 2).

7.1.3 Protokoły odbiorów częściowych

Protokół odbioru częściowego jest podpisywany przez beneficjenta oraz przedstawiciela wykonawcy, a w przypadku wykonywania prac siłami własnymi wypełnia go jedynie beneficjent. Protokół potwierdza wykonanie części prac z podaniem ich faktycznej ilości (obmiaru), zakresu prac wskazanego w umowie o dofinansowanie, dokumentacji technicznej zamontowanych materiałów/urządzeń, a także kosztu całkowitego elementu inwestycji, kosztu kwalifikowanego inwestycji oraz zawiera potwierdzenie, że zakres rzeczowy ujęty w przedmiotowym protokole jest zgodny ze złożonym wnioskiem o płatność.

Beneficjent ponadto oświadcza, że:

- Przedmiot odbioru częściowego spełnia wymagania techniczne określone w Programie priorytetowym Czyste powietrze oraz załączniku nr 1 do ww. programu;
- Przedmiot odbioru częściowego odpowiada przeznaczeniu, któremu ma służyć, został zamontowany w budynku objętym przedsięwzięciem i jest gotowy do eksploatacji;
- Instalacja została uruchomiona i funkcjonuje bez zakłóceń;
- Dysponuje gwarancjami jakości producenta dla urządzeń objętych niniejszym protokołem.
- W przypadku wymiany źródła ciepła, demontowane źródło ciepła zostało trwale wyłączone z użytkowania. W przypadku źródła ciepła należącego do kategorii: kocioł na węgiel, kocioł na biomasę, piec wolnostojący typu koza, do oświadczenia dołącza dane dokumentu potwierdzającego jego złomowanie. Dokument ten będzie podlegał okazaniu na etapie wizytacji końcowej.

7.1.4 Ocena wniosku o płatność częściową

Kolejnym krokiem jest weryfikacja złożonego wniosku o płatność, która przeprowadzana jest przez pracownika merytorycznego. W przypadku negatywnej oceny wniosku o płatność częściową, pracownik merytoryczny wzywa beneficjenta do dokonania wymaganych korekt oraz uzupełnień.

Ocena wniosku o płatność jest prowadzona pod względem merytorycznym i finansowym (pkt 4 Schematu 2). W ramach weryfikacji sprawdzane są następujące elementy:

1) aspekty formalne:

- czy wszystkie elementy wniosku i wymaganych załączników zostały wypełnione oraz czy dołączono wszystkie wymagane załączniki;

- czy wniosek został podpisany przez beneficjenta we wszystkich wymaganych miejscach;
- czy zestawienie dokumentów księgowych jest zgodne z załączonymi kopiami tych dokumentów;
- czy, jeśli beneficjent wskazuje swój rachunek do dokonania płatności, dołączono dowody potwierdzające płatności.

2) aspekty finansowe i merytoryczne:

- czy wniosek nie obejmuje dowodów księgowych wcześniej przedstawionych będących podstawą wcześniejszych płatności;
- czy dokumenty potwierdzające płatności są zgodne co do kwot z dowodami księgowymi;
- jeśli płatność ma być dokonana na rachunek wykonawcy, czy wskazany we wniosku numer rachunku bankowego jest zgodny z dokumentem księgowym którego ten wniosek o płatność dotyczy;
- czy protokół odbioru częściowego określa wykonanie zakresu rzeczowego zgodnego z Zestawieniem Rzeczowo-Finansowym stanowiącym załącznik do umowy/ów;
- czy zakres rzeczowy przedstawiony do rozliczenia w fakturach jest zgodny z Protokołem odbioru częściowego;
- czy ustanowiono wymagane umowami o dofinansowanie zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie/ach.

7.1.5 Ocena pozytywna wniosku o płatność częściową

Jeśli wynik weryfikacji wniosku o płatność częściową będzie pozytywny (pkt 5 Schematu 2), zostanie zatwierdzony do wypłaty i wypłata zostanie dokonana na wskazany rachunek (pkt 6 Schematu 2).

7.1.6 Wymagane uzupełnienie do wniosku o płatność częściową

Gdy wynik weryfikacji będzie negatywny, beneficjent zostanie pisemnie wezwany do poprawy wniosku bądź złożenia wyjaśnień (pkt 7 Schematu 2) w terminie do 15 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania przez beneficjenta⁷. Gdy wniosek zostanie poprawiony bądź zostaną złożone wyjaśnienia, zostanie on skierowany do ponownej oceny.

7.1.7 Negatywna ocena wniosku o płatność częściową

W przypadku, gdy poprawa wniosku nie będzie możliwa, bądź gdy po wezwaniu wniosek nie będzie poprawiony, zostanie on oceniony negatywnie (pkt 8 Schematu 2) a beneficjent zostanie poinformowany o odmowie wypłacenia środków (pkt 9 Schematu 2).

Odmowa wypłaty środków nie ogranicza prawa beneficjenta do przedstawienia niezrefundowanego kosztu w kolejnym wniosku o płatność częściową bądź we wniosku o płatność końcową, o ile ponownie przedstawione dokumenty będą poprawione zgodnie z wezwaniem do poprawy wniosku, o którym mowa w pkt. 7.1.6.

7.2 Płatność końcowa

7.2.1 Obieg wniosku o płatność końcową

Płatność końcowa dokonywana jest w oparciu o składany przez beneficjenta dokument – wniosek o płatność końcową (WoP), podlegający ocenie. Jego obieg w ramach Programu priorytetowego

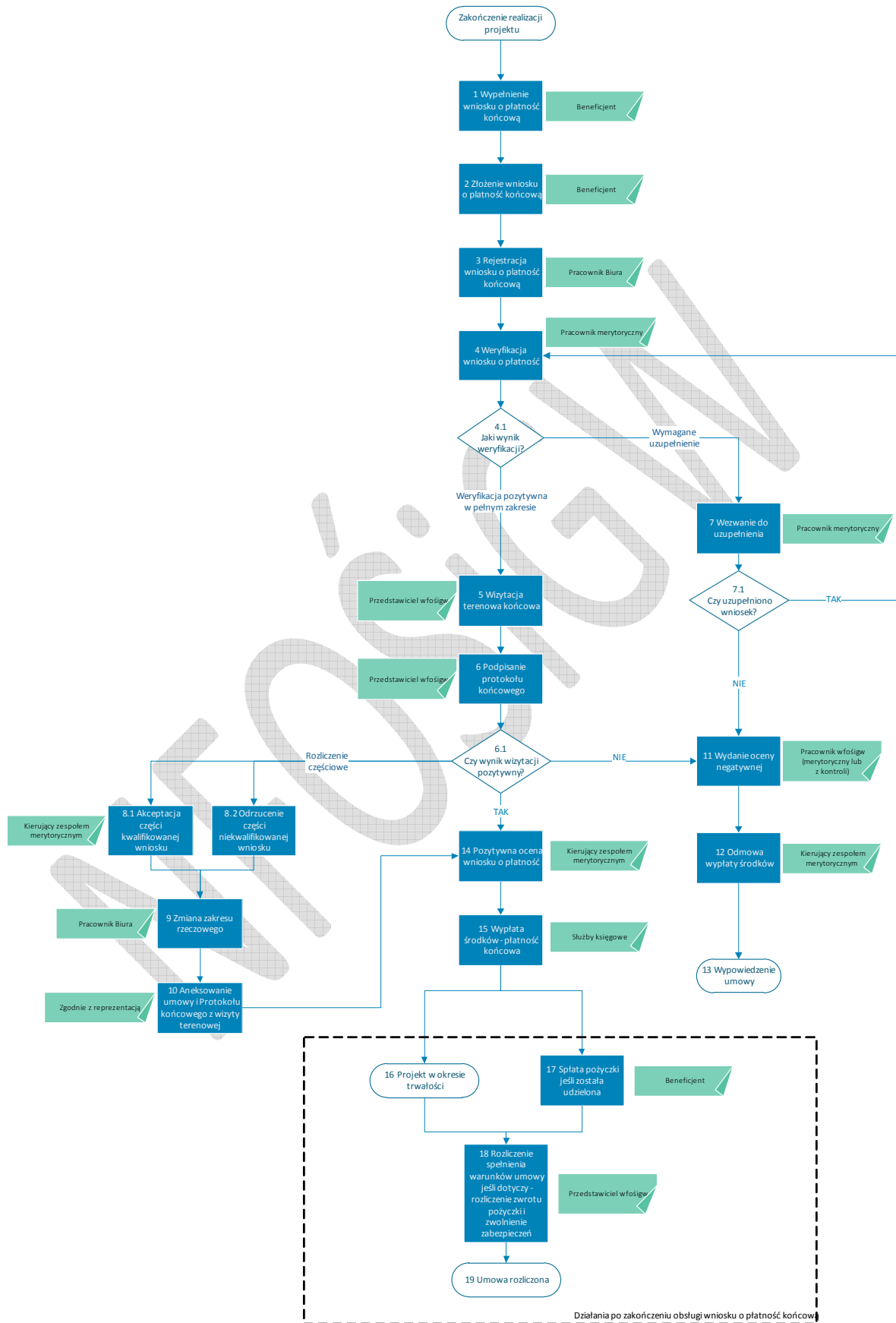
⁷ Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem uzupełnienie wniosku wpłynęło do wfośigw.

Czyste powietrze odbywa się zgodnie z załączonym niżej schematem. W dalszej części rozdziału znajduje się opis poszczególnych działań.

NFOŚiGW

Obsługa wniosku o płatność końcową (Schemat 3)

7.2.2 Wypełnienie i złożenie wniosku o płatność końcową

Wniosek o płatność końcową jest wypełniany na formularzu stanowiącym załącznik do umów o dofinansowanie w formie dotacji i pożyczki (pkt 1 Schematu 3). W przypadku finansowania przedsięwzięcia zarówno w formie dotacji jak i pożyczki, sporządza się jedynie jeden wniosek o płatność.

Wniosek o płatność składa się w wfośigw, z którym beneficjent podpisał umowę/y o dofinansowanie (pkt 2 Schematu 3).

Po złożeniu wniosku jest on rejestrowany przez pracownika wfośigw (pkt. 3 Schematu 3).

7.2.3 Ocena wniosku o płatność końcową na podstawie dokumentacji

Ocena wniosku o płatność końcową jest prowadzona pod względem merytorycznym i finansowym (pkt 4 Schematu 3). W ramach weryfikacji sprawdzane są następujące elementy:

1) aspekty formalne:

- czy wszystkie elementy wniosku i wymaganych załączników zostały wypełnione oraz czy dołączono wszystkie wymagane załączniki;
- czy wniosek został podpisany przez beneficjenta we wszystkich wymaganych miejscach;
- czy zestawienie dokumentów księgowych jest zgodne z załączonymi kopiami tych dokumentów;
- czy, jeśli beneficjent wskazuje swój rachunek do dokonania płatności, dołączono dowody płatności dowodów księgowych.

2) aspekty finansowe i merytoryczne:

- czy wniosek nie obejmuje dowodów księgowych wcześniej przedstawionych będących podstawą wcześniejszych płatności;
- czy dokumenty potwierdzające płatności są zgodne co do kwot z dowodami księgowymi;
- jeśli płatność ma być dokonana na rachunek wykonawcy, czy wskazany we wniosku numer rachunku bankowego jest zgodny z dokumentem księgowym którego ten wniosek o płatność dotyczy;
- czy zakres rzeczowy przedstawiony do rozliczenia w fakturach jest zgodny z Protokołem odbioru końcowego;
- czy ustanowiono wymagane umowami o dofinansowanie zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie/ach.

7.2.4 Wymagane uzupełnienie do wniosku o płatność końcową

Gdy wynik weryfikacji, o której mowa w pkt 7.2.3 powyżej, będzie negatywny, wnioskodawca zostanie pisemnie wezwany do poprawy wniosku bądź złożenia wyjaśnień (pkt 7 Schematu 3) w terminie do 15 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania przez beneficjenta⁸. Gdy wniosek zostanie poprawiony bądź zostaną złożone wyjaśnienia, zostanie on skierowany do ponownej oceny.

Jeśli poprawa wniosku nie jest możliwa lub gdy mimo wezwania nie zostanie poprawiony, wniosek zostanie negatywnie oceniony (pkt. 11 Schematu 3).

⁸ Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem uzupełnienie wniosku wpłynęło do wfośigw.

7.2.5 Wizytacja końcowa

Jeśli weryfikacja wniosku o płatność końcową na podstawie dokumentacji potwierdzi zgodność wniosku z przesłanymi dokumentami oraz umową/ami o dofinansowanie, przedstawiciel wfośigw przeprowadzi wizytację końcową (dalej: wizytacja końcowa – pkt 5 Schematu 3). Będzie ona przeprowadzona zgodnie z Instrukcją wizytacji końcowej w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze, a z jej wizyty będzie sporządzony odpowiedni Protokół końcowy zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do Umowy (pkt. 6 Schematu 3).

Pozytywny wynik wizytacji jest warunkiem niezbędnym do przekazania beneficjentowi ostatniej płatności. Celem wizytacji końcowej jest potwierdzenie, że zakres rzeczowy przedsięwzięcia określony w umowie o dofinansowanie został faktycznie wykonany.

Przedstawiciel wfośigw potwierdza poprzez oględziny zakres zrealizowanego przedsięwzięcia, w tym np. (jeżeli dotyczy):

- wykonanie branżowej dokumentacji projektowej,
- posiadanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej,
- posiadanie audytu energetycznego budynku,
- wymianę źródła ciepła,
- powierzchnię przegród poddaną termomodernizacji,
- powierzchnię wymienionej stolarki zewnętrznej,
- powierzchnię wymienionych drzwi i bram garażowych,
- wymianę/wykonanie instalacji,
- montaż odnawialnych źródeł energii,
- wykonanie przyłączy,
- posiadanie wymaganych certyfikatów/etykiet/oświadczeń,
- trwałe wyłączenie demontowanego źródła ciepła z eksploatacji.

Przedstawiciel wfośigw potwierdza dokonane ustalenia dokumentacją fotograficzną z wizytacji.

Jeśli przedmiotem rozliczenia jest wymiana źródła ciepła, beneficjent przedstawia dowód (dokument lub oświadczenie) trwałego wyłączenia demontowanego źródła ciepła z eksploatacji. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z eksploatacji źródła ciepła (dotyczy: kocioł na węgiel, kocioł na biomasę, piec wolnostojący typu koza, trzon kuchenny) jest udostępniony do wglądu imienny dokument zeżłomowania - formularz przyjęcia odpadów metali, o którym mowa w Ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, art. 102 (Dz.U.2018.0.992 z późn zm.).

7.2.6 Protokół końcowy

Protokół końcowy sporządzany jest przez przedstawiciela wfośigw i beneficjenta w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach podczas wizytacji końcowej. Protokół podpisuje przedstawiciel wfośigw i beneficjent. Beneficjentowi, który uniemożliwi dokonania oględzin, odmówi udostępnienia pomieszczeń, dokumentów lub podpisania Protokołu końcowego, wfośigw może wypowiedzieć umowę o dofinansowanie. Pozytywny wynik wizytacji końcowej, którego efektem jest podpisanie przedmiotowego Protokołu końcowego bez uwag jest warunkiem dokonania rozliczenia końcowego przedsięwzięcia.

Jeśli przedmiotem rozliczenia jest wymiana źródła ciepła, beneficjent przedstawia dowód trwałego wyłączenia demontowanego źródła ciepła z eksploatacji, chyba że był on okazany na etapie protokołu częściowego. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z eksploatacji źródła ciepła (dotyczy: kocioł na węgiel, kocioł na biomasę, piec wolnostojący typu koza, trzon kuchenny) jest udostępniony do

wglądu imienny dokument zełomowania - formularz przyjęcia odpadów metali, o którym mowa w Ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, art. 102 (Dz.U.2018.0.992 z późn zm.). W przypadku pozostałych rodzajów wymienianych źródeł ciepła potwierdzeniem trwałego wyłączenia z eksploatacji jest oświadczenie beneficjenta.

7.2.7 Rozliczenie częściowe wniosku o płatność końcową

W przypadku gdy w wyniku wizytacji końcowej zostaną stwierdzone rozbieżności w zakresie rzeczowym między stanem faktycznym a stanem przedstawionym we wniosku o płatność końcową i obowiązującą wersją umowy/umów o dofinansowanie⁹ (pkt 6.1 Schematu 3), może zostać dokonane rozliczenie częściowe przedsięwzięcia.

W pierwszym kroku wfośigw dokona weryfikacji zapisów umowy na podstawie sporządzonego raportu końcowego (pkt 8.1 i 8.2 Schematu 3) wyłączając z zakresu rzeczowego umowy/ów o dofinansowanie te elementy, które uległy zmianie. Weryfikacja ta ma na celu doprowadzenie umowy o dofinansowanie do zgodności ze stwierdzonym podczas wizytacji końcowej stanem faktycznym. Na tej podstawie wfośigw przedstawi beneficjentowi projekt aneksu do umowy/ów o dofinansowanie (pkt 8 Schematu 3). Równocześnie zostanie przedstawiona propozycja zmiany do Protokołu końcowego.

Po podpisaniu ww. aneksów do umowy/ów o dofinansowanie oraz Protokołu końcowego (pkt 10 Schematu 3), wniosek o płatność zostanie pozytywnie oceniony (pkt 14 Schematu 3).

7.2.8 Negatywna ocena wniosku o płatność końcową

W przypadku negatywnej oceny podczas wizytacji końcowej (pkt 6.1 Schematu 3), wniosek o płatność końcową zostanie negatywnie oceniony (pkt 11 Schematu 3) a Beneficjent zostanie poinformowany o odmowie wypłaty dofinansowania (pkt 8 Schematu 3). Konsekwencją będzie wypowiedzenie umowy o dofinansowanie (pkt. 9 Schematu 3).

7.2.9 Ocena pozytywna wniosku o płatność końcową

Jeśli wynik weryfikacji wniosku o płatność końcową, o której mowa w pkt 7.2.3 powyżej będzie pozytywny lub zostanie dokonana zmiana do umowy/ów o dofinansowanie, o której mowa w pkt 7.2.7 powyżej, (pkt 14 Schematu 3), zostanie zatwierdzony do wypłaty i wypłata zostanie dokonana na wskazany rachunek (pkt 15 Schematu 3).

7.3 Działania po wypłacie płatności końcowej

Zgodnie z zapisami umów o dofinansowanie, przedsięwzięcie po zakończeniu realizacji wchodzi w okres trwałości trwający 3 lata (pkt 16 Schematu 3). Jednocześnie, jeśli przedsięwzięcie jest finansowanie w formie pożyczki, z dniem zakończenia realizacji kończy się okres karencji spłat kapitału. Od tego momentu beneficjent dokonuje spłat kapitału zgodnie z przekazanym przez wfośigw harmonogramem spłat (pkt 17 Schematu 3).

Po zakończeniu okresu trwałości lub jeśli dotyczy - zakończeniu spłat pożyczki (zależnie która data nastąpi później), wfośigw dokona rozliczenia realizacji zobowiązań wynikających z umowy/ów o dofinansowanie oraz zwolni wystawione zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie (pkt 18 Schematu 3). Beneficjent zostanie poinformowany o dokonaniu końcowego rozliczenia umowy i o zwolnieniu zabezpieczeń (pkt 19 Schematu 3).

Zbycie nieruchomości objętej przedsięwzięciem nie zwalnia Pożyczkobiorcy z realizacji niniejszej umowy, w szczególności zapewnienia zachowania trwałości przedsięwzięcia.

⁹ Jeżeli w czasie realizacji przedsięwzięcia Beneficjent informuje o zmianach i zostaną one wprowadzone do umowy w formie aneksu, weryfikacja podczas wizytacji końcowej będzie oparta o zmieniony zakres rzeczowy.

8. Kontakt

Dane kontaktowe do NFOŚiGW:

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Telefon Centrala: : 22 45 90 000, 22 45 90 001
fax: 22 45 90 101
adres: 02-673 Warszawa, ul. Konstruktorska 3a
www: <http://nfosigw.gov.pl/>
e-mail ogólny: fundusz@nfosigw.gov.pl
e-mail: Czystepowietrze@nfosigw.gov.pl

Dane kontaktowe do wfośigw:

województwo: Dolnośląskie

siedziba: Wrocław
telefon: (71) 333-09-30, (71) 333-09-40
fax: (71) 332-37-76
adres: 53-148 Wrocław, ul. Jastrzębia 24
www: <http://www.wfosigw.wroclaw.pl>
e-mail: poczta@fos.wroc.pl

województwo: Kujawsko-Pomorskie

siedziba: Toruń
telefon: (56) 621-23-00
fax: (56) 621-23-02
adres: 87-100 Toruń, ul. Fredry 8
www: <http://www.wfosigw.torun.pl>
e-mail: wfosigw@wfosigw.torun.pl

województwo: Lubelskie

siedziba: Lublin
telefon: (81) 532-17-64, (81) 742-46-48, (81) 742-46-49
fax: (81) 532-17-64
adres: 20-074 Lublin, ul. Spokojna 7
www: <http://www.wfos.lublin.pl>
e-mail: sekretariat@wfos.lublin.pl

województwo: Lubuskie

siedziba: Zielona Góra
telefon: (68) 419-69-00
fax: (68) 454-82-52
adres: 65-602 Zielona Góra, ul. Miodowa 11
www: <http://www.wfosigw.zgora.pl>
e-mail: sekretariat@wfosigw.zgora.pl

województwo: Łódzkie

siedziba: Łódź
telefon: (42) 663-41-00
fax: (42) 663-41-01
adres: ul. Dubois 118, 93-465 Łódź
www: <http://www.wfosigw.lodz.pl>
e-mail: fundusz@wfosigw.lodz.pl

województwo: Małopolskie

siedziba: Kraków
telefon: (12) 422-94-90, (12) 422-30-46
fax: (12) 422-30-46
adres: 31-002 Kraków, ul. Kanonicza 12
www: <http://www.wfos.krakow.pl>
e-mail: biuro@wfos.krakow.pl

województwo: Mazowieckie

siedziba: Warszawa
telefon: (22) 504-41-00,
fax: (22) 504-41-39
adres: 00-893 Warszawa, ul. Ogrodowa 5/7
www: <http://www.wfosigw.pl>
e-mail: poczta@wfosigw.pl

województwo: Opolskie

siedziba: Opole
telefon: (77) 453-76-11
fax: (77) 453-76-11w119
adres: 45-018 Opole, ul. Krakowska 53
www: www.wfosigw.opole.pl
e-mail: sekretariat@wfosigw.opole.pl

województwo: Podkarpackie

siedziba: Rzeszów
telefon: (17) 85-22-344, 85-36-361
fax: (17) 853-63-81
adres: 35-025 Rzeszów, Zygmuntowska 9
www: <http://www.wfosigw.rzeszow.pl>
e-mail: biuro@wfosigw.rzeszow.pl

województwo: Podlaskie

siedziba: Białystok
telefon: (85) 74-60-241
fax: (85) 74-60-166
adres: 15-879 Białystok, ul. Św. Rocha 5
www: <http://www.wfosigw.bialystok.pl>
e-mail: biuro@wfosigw.bialystok.pl

województwo: Pomorskie

siedziba: Gdańsk
telefon: (58) 743-18-00
adres: 80-861 Gdańsk, ul. Rybaki Górne 8
www: www.wfos.gdansk.pl
e-mail: fundusz@wfos.gdansk.pl

województwo: Śląskie

siedziba: Katowice
telefon: (32) 60-32-200, (32) 60-32-300
fax: (32) 60-32-201

adres: 40-035 Katowice, ul. Plebiscytowa 19
www: <http://www.wfosigw.katowice.pl>
e-mail: biuro@wfosigw.katowice.pl, fundusze.europejskie@wfosigw.katowice.pl

województwo: Świętokrzyskie

siedziba: Kielce
telefon: (41) 366-15-12
fax: (41) 366-09-05
adres: 25-155 Kielce, al. ks. J. Popiełuszki 41
www: <http://www.wfos.com.pl>
e-mail: biuro@wfos.com.pl

województwo: Warmińsko-Mazurskie

siedziba: Olsztyn
telefon: (89) 522-02-00, (89) 522-02-01
fax: (89) 522-02-09
adres: 10-026 Olsztyn, ul. Świętej Barbary 9
www: <http://www.wfosigw.olsztyn.pl>
e-mail: info@wfosigw.olsztyn.pl

województwo: Wielkopolskie

siedziba: Poznań
telefon: (61) 845-62-00, (61) 845-62-01
fax: (61) 841-10-09
adres: 60-541 Poznań, ul. Szczepanowskiego 15a
www: <http://www.wfosgw.poznan.pl>
e-mail: biuro@wfosgw.poznan.pl

województwo: Zachodnio-Pomorskie

siedziba: Szczecin
telefon: (91) 48-615-56
fax: (91) 48-615-57
adres: 71-323 Szczecin, ul. Solskiego 3
www: <http://www.wfos.szczecin.pl>
e-mail: sekretariat@wfos.szczecin.pl

9. Spis dokumentów obowiązujących

- 1) Regulamin naboru wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze:
  - a) Wzór formularza wniosku o dofinansowanie z załącznikami:
    - ODO 1 „Informacja o przetwarzaniu danych osobowych osób innych niż wnioskodawca” - wzór.
    - ODO 2 „Zgoda na przetwarzanie danych wrażliwych” - wzór.
  - b) Wzór karty oceny wniosku o dofinansowanie.
  - c) Instrukcja wypełniania formularza wniosku o dofinansowanie.
  - d) Wzór ogłoszenia o naborze.
  - e) Protokół z wizytacji dopuszczającej
  - f) Instrukcja wizytacji dopuszczającej w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze.

- 3) Wzór umowy dotacji
  - a) Załącznik nr 3 - Deklaracja wekslowa do umowy dotacji - wzór.
  - b) Załącznik nr 7 - Oświadczenie współwłaściciela /współwłaścicieli jednorodzinnego budynku mieszkalnego o wyrażeniu zgody na realizację przedsięwzięcia w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze – wzór.
  - c) Załącznik nr 8 - Oświadczenie współmałżonka Dotowanego o wyrażeniu zgody na zaciągnięcie przez współmałżonka zobowiązań wynikających z umowy dotacji - wzór.
- 4) Wzór umowy pożyczki
  - a) Załącznik nr 3 - Deklaracja wekslowa do umowy pożyczki - wzór .
  - b) Załącznik nr 7 - Zgoda na obciążenie rachunku - wzór.
  - c) Załącznik nr 8 - Wzór zlecenia wypłaty gotówki/polecenia przelewu.
  - a) Załącznik nr 9 - Oświadczenie współwłaściciela /współwłaścicieli jednorodzinnego budynku mieszkalnego o wyrażeniu zgody na realizację przedsięwzięcia w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze – wzór.
  - b) Załącznik nr 10 - Oświadczenie współmałżonka Dotowanego o wyrażeniu zgody na zaciągnięcie przez współmałżonka zobowiązań wynikających z umowy pożyczki - wzór.
- 5) Załącznik nr 2 do umowy o dofinansowanie - Zestawienie rzeczowo-finansowe (wspólne dla umowy dotacji i pożyczki) - wzór.
- 6) Załącznik nr 5 do umowy o dofinansowanie – Wzór wniosku o płatność z załącznikami
  - a) Zestawienie dowodów księgowych.
  - b) Wzór protokołu odbioru częściowego przedsięwzięcia.
- 7) Załącznik nr 6 do umowy o dofinansowanie - Wzór protokołu z wizytacji końcowej („Protokół końcowy”)
- 8) Instrukcja wizytacji końcowej w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze.
- 9) Wzór ankiety ze szkoleń wfośigw.
- 10) Zasady udzielania dofinansowania w ramach Programu priorytetowego Czyste powietrze.
- 11) Metodyka wyliczenia efektu ekologicznego i rzeczowego (dokument dla wfośigw).